

ПРИМЉЕНО: 05.03.2021.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
02	163/3	/	/

## ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

02 број: 163

22. фебруар 2021. године

Београд

## ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На XXVIII седници Изборног већа Правног факултета Универзитета у Београду одржаној 28. децембра 2020. године донета је у означеном предмету, на предлог Катедре за грађанско право, одлука о расписивању конкурса за избор у звање и заснивање радног односа на радном месту **редовног професора за Пословноправну ужу научну област – предмет Право осигурања** с пуним радним временом и на неодређено време. Конкурс је објављен у публикацији Националне службе за запошљавање *Послови* од 13. јануара 2021. и *Службеном гласнику Републике Србије* број 1 од 11. јануара 2021. На расписани конкурс се као (једини кандидат) у року пријавила др **Наташа Петровић Томић**, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Београду.

Изборно веће Правног факултета је на истој седници донело одлуку о именовању комисије за писање извештаја о кандидатима пријављеним на споменутом конкурс у коју чине др Небојша Јовановић, редовни професор Правног факултета у Београду, као председник комисије, др Мирко Васиљевић, пензионисани редовни професор Правног факултета у Београду, и др Драган Вујисић, редовни професор Правног факултета у Крагујевцу.

Након разматрања пријаве кандидата и прилога уз пријаву, Комисија има част да Изборном већу предложи следећи

## ИЗВЕШТАЈ

## 1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Наташа Петровић Томић рођена је 13. маја 1980. године у Лесковцу. Правни факултет Универзитета у Београду уписала је 1999, а дипломирала је (Правосудна наставна група) 12. септембра 2003, са просечном оценом 9,87, као најбољи студент у генерацији.

У току основних студија више пута је похваљивана и награђивана, и то: дипломом Амбасаде Краљевине Норвешке, похвалом Министарства правде Републике Србије за најбоље резултате показане током редовних студија; наградом фонда "Ненад Ефтимовски" за одличан успех из предмета катедре за правно-економске науке; наградом фонда "Др Драгољуб Атанацковић" за одличан успех из предмета катедре за кривично право; дипломом Универзитета у Београду за изузетан успех током студирања.

Последипломске студије уписала је 2003/04. на Правном факултету Универзитета у Београду (Смер за привредно право). У периоду од 2003. до 2005. сарађивала је као истраживач приправник са Институту за упоредно право на основу стипендије Министарства науке и заштите животне средине за 200 младих талената за магистарске студије и њихово укључивање у научно-истраживачке пројекте. Распоређена је на научно-истраживачки пројекат "Хармонизација југословенског права са привредним правом Европске уније и стандардима Савета Европе". Од 2004. до 2005. године била је асистент приправник на Правном факултету Универзитета Унион на предметима Катедре за грађанско право.

На место асистента-приправника за научну област Пословно право - предмет Право осигурања изабрана је 2005. године. Држала је вежбе и из Трговинског и Компанијског права.

Обављала је функцију секретара Катедре за Грађанско право у периоду од 2005. до 2007. године; била је секретар специјалистичких студија за Нотарско право, као и члан више стручних комисија на Факултету. Један је од оснивача Удружења научника и истраживача у области

правних студија, чији је основни циљ хармонизација права у региону југоисточне Европе са правом ЕУ и општим принципима међународног права – HARMONIUS и директор Студија за Потрошачко и Право осигурања при Удружењу. Учествовала је у радном тиму Привредне коморе Србије за израду Кодекса пословне етике.

Члан је Управног одбора Удружења правника у привреди Србије, члан редакције часописа „Право и привреда“, члан је редакције часописа „Форум“, члан је Редакцијског савета часописа Токови осигурања, члан је Уређивачког одбора часописа Harmonius. Била је рецензент већег броја научних радова за часописе, као што су Анали Правног факултета у Београду, Право и привреда, Правни живот, Токови осигурања, Европска ревија за право осигурања, Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци, Зборник Правног факултета Свеучилишта у Осијеку и Анали Правног факултета Универзитета у Зеници.

Предавала је на специјалистичким курсевима из области Пословног права у Комисији за хартије од вредности. Бави се консултантским пословима. Аутор је бројних чланака из области трговинског права, права осигурања, пословне етике, као и корпоративног управљања. Учествовала је на многим међународним и домаћим конференцијама.

Магистарски рад је са одликом одбранила 20. децембра 2006. године под називом „Осигурање робе у међународном поморском превозу“, који је објављен 2009. године.

Добитник је стипендије за докторске студије на *Max Planck Institut für ausländisches und internationales Privatrecht* у Хамбургу за период јул-август 2008. године. Поново добија стипендију за истраживачки боравак на Max Planck Институту у јулу 2015. године, као и у јулу 2018. године.

Докторску дисертацију је одбранила са одликом 7. фебруара 2011. године на тему „Осигурање од одговорности директора и чланова управног одбора акционарског друштва“. Исте године изабрана је у звање доцента за Пословноправну ужу научну област.

Од 2015. године члан је тима Привредне коморе Србије, који под окриљем Народне банке Србије, спроводи едукацију посредника и заступника у осигурању. Од 2015. године предаје Право осигурања на припремном курсу за полагање стручног испита за стицање звања овлашћеног заступника у осигурању и овлашћеног посредника у осигурању у Привредној комори Србије. Такође, учествује у извођењу континуираних обука овлашћених посредника у осигурању и овлашћених заступника у осигурању и предаје теме које је одобрила Народна банка Србије. Била је уредник Приручника за стицање звања овлашћеног посредника у осигурању и овлашћеног заступника у осигурању, који је одобрен од стране Народне банке Србије. Кандидаткиња је била гостујући предавач на Правном факултету Универзитета у Зеници, од 2016. до 2018. године.

Проф. др Наташа Петровић Томић тренутно је укључена у научно-истраживачке пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и стратешки пројекат Правног факултета Универзитета у Београду. Укључена је и у један међународни пројекат. Наиме, у текућем изборном периоду (2019-2020) консултант је на пројекту Правног факултета Универзитета у Љубљани „Modernizacija zakonske ureditve zavarovalne pogodbe“, под вођством професора Михе Јухарта, који је резултирао усвајањем Нацрта закона о уговору у осигурању, којим ће се Република Словенија сврстати у ред европских држава које уговору о осигурању придају заслужени значај у законодавном смислу.

Говори енглески, шпански, немачки и француски језик, а служи се и стручном литературом на словеначком језику.

## 2. НАСТАВНИ РАД

Од избора у звање ванредног професора Наташа Петровић Томић је учествовала у извођењу наставе на основним студијама на предмету Право осигурања. Учествоје у извођењу наставе на мултидисциплинарном предмету Животиње и право. Налази се на списку предавача за предмет Уговорно потрошачко право.

На мастер студијама учествовала је у извођењу наставе на модулу Трговинскоправни послови, на предмету Уговорно право осигурања, као и на модулу Међународно пословно право, на предмету Транспортно осигурање. На докторским студијама учествовала је у извођењу наставе на Пословноправном модулу, на предметима Трговинско право и Право осигурања.

Била је гостујући предавач на Правном факултету Универзитета у Зеници, од 2016. до 2018. године. Са колегиницом проф. др Маријом Караникић Мирић учествовала је у извођењу наставе на докторским студијама на смеру за Европско приватно право, предмет Право осигурања.

Од 2015. године предаје Право осигурања на припремном курсу за полагање стручног испита за стицање звања овлашћеног заступника у осигурању и овлашћеног посредника у осигурању у Привредној комори Србије. Такође, учествује у извођењу континуираних обука овлашћених посредника у осигурању и овлашћених заступника у осигурању и предаје теме које је одобрила Народна банка Србије.

До сада је била ментор за израду 63 мастер рада. Била је члан комисије за одбрану 82 мастер рада. Након избора у последње звање била је члан комисије за одбрану пројекта докторске дисертације Милице Горавице и Андрее Ђуровић. Одређена је за ментора при изради докторске дисертације Милошу Радовановићу, Милени Чоркало и Иви Тошић. Након избора у последње звање била је привремени ментор Тамари Радојичић, Сари Почучи и Филипу Живановићу. У својству ментора била је члан комисије за оцену и одбрану докторске дисертације Љиљане Стојковић и Мирјане Глинтић.

Рад проф. др Наташе Петровић Томић високо је оцењен у студентским евалуацијама. Према упитницима за вредновање педагошког рада наставника у претходном изборном периоду (2016-2020) укупна просечна оцена на основним студијама износи 4,77. Посебни коментари о њеном раду изречени у оквиру студентских анкета су похвални, посебно у погледу начина на који наставник излаже материју, организује час и комуницира са студентима. Укупна просечна оцена на мастер студијама у истом периоду износи 5,00 на предмету Транспортно право, односно 4,97 на предмету Уговорно право осигурања.

### 3. НАУЧНИ РАДОВИ

#### СПИСАК РАДОВА ОБЈАВЉЕНИХ НАКОН ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА

##### I Монографије

**Право осигурања, Систем, Књига I, Службени гласник Републике Србије, Београд, 2019 ISBN: 978-86-519-2359-6 (стр. 799). Рецензенти: академик проф. др Волфганг Рорбах, академик проф. др Мирко Васиљевић, проф. др Небојша Јовановић, проф. др Владимир Чоловић, проф. др Славко Ђорђевић. – М42**

##### II Чланци и поглавља у зборницима

2020.

**Liability insurance as a social response to the changing regulatory framework: from prohibited to compulsory**, *Анали*, бр 4/2020 (стр. 80-97) – М24

**Медијација по Нацрту закона о заштити потрошача**, у В. Радовић (уред.), *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније*, Београд, 2020 (стр. 476-498) – М44

**Одговор тржишта осигурања на ризик корпоративне одговорности у српском праву**, *Liber amicorum* у част проф. др Мирка Васиљевића (прихваћено за објављивање) – М14

**Алтернативно решавање спорова по Нацрту закона о заштити потрошача**, у З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић (уред.), *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање*, Београд-Ваљево 2020 (стр. 355-378) – М31

**Клаузула о вођењу спора у модерном праву осигурања**, Европска ревија за право осигурања, бр. 2/2020 (стр. 19-30) – M24 (HeinOnline)

**Одговорност управе акционарског друштва за осигурање за спречавање незаконитог пословања** (коаутор са М. Васиљевић), представљен на годишњој конференцији Удружења правника у привреди Србије, која је организована у форми *webinara* 27. новембра 2020. године. Рад је објављен и у часопису Право и привреда, бр. 1/2020, (стр. 7-39) – M51

**О ограниченој и усмереној слободи уговарања у уговорном праву осигурања: феномен „поковања“ уговора о осигурању**, у М. Караникић Мирић, М. Ђурђевић (уред.), Зборник радова са Друге регионалне конференције из облигационог права одржане 14. и 15. новембра 2019. године на Правном факултету Универзитета у Београду – Одабране теме облигационог права, Београд 2020 (стр. 318-343). Рад је штампан и у зборнику сажетака Друга регионална конференција из облигационог права, 14. и 15. новембар 2019. године, Правни факултет, Београд, (стр. 40-41). Овде се узима у обзир да је објављен у Аналима бр. 2/2020 (стр. 100-127) – M24

## 2019.

**Уговор о посредовању у осигурању – неке специфичности секторског приступа**, у: З. Петровић, В. Чоловић (уред.), Проузроковање штете, Накнада штете и Осигурање, Службени гласник, Ваљево 2019 (стр. 355-370) – M31

**Начело поступања дистрибутера осигурања у најбољем интересу потрошача услуга осигурања – фидуцијарна дужност дистрибутера осигурања**, Право и привреда, бр. 7-9/2019 (стр. 501-524) – M51

**О подели на свотна и одштетна осигурања – право осигурања на прекретници**, у В. Радовић (уред.), Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, Београд, 2019 (стр. 415-436) – M44

**О правној природи добровољног здравственог осигурања - Поводом предлога Закона о здравственом осигурању**, М. Орлић (уред.), Конференција: Актуелна питања савременог законодавства, Будва, 3-6. јуна 2019. (стр. 487-506) – M63

**Развој уговора о осигурању у југословенском и српском праву**, у Д. Можина (уред.), Razvojne tendence v obligacijskem pravu, Ob 40-letnici Zakona o obligacijskih razmerjih, Inštitut za primerjalno pravo, Pravna fakulteta, Ljubljana 2019 (стр. 389-412) – M31.

## 2018.

**Општи поглед на Преднацрт грађанског законика Србије – питање оправданости уређења материје уговорног права осигурања - нека општа разматрања**, Правни живот, бр. 5-6/2018 (стр. 65-82) – M51. Овде се не узима у обзир да је објављено и у зборнику радова са Будванских правничких дана одржаних 4-8. јуна 2018. године: С. Перовић (уред.), Актуелна питања савременог законодавства, Будва, (стр. 65-82)

**Култура арбитражног решавања спорова из осигурања великих ризика и реосигурања – заштита од судске алеаторности**, Право и привреда, бр. 7-9/2018 (стр. 266-291) – M51

**Директива о дистрибуцији осигурања и персонализовано саветовање потрошача – са освртом на концепт процене адекватности**, у В. Радовић (уред.), Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, Београд, 2018 (стр. 413-433) – M44

**Пословна пракса и етика у осигурању**, у Н. Петровић Томић (уред.), Приручник за обуку за полагање стручног испита за стицање звања овлашћеног посредника и овлашћеног заступника у осигурању, Привредна комора Србије, Београд 2018 (стр. 246-262) M44

**Стандарди пословне етике посредника и заступника у осигурању**, у Н. Петровић Томић (уред.), Приручник за обуку за полагање стручног испита за стицање звања овлашћеног посредника и овлашћеног заступника у осигурању, Привредна комора Србије, Београд 2018 (стр. 265-275) М44

2017.

**О одговорности директора акционарског друштва за осигурање – неке специфичности секторског приступа**, Право и привреда, бр. 7-9/2017 (стр. 378-399) – М51

**Заштита потрошача услуга осигурања путем одговарајућег међународног приватног права у Европској унији – о ограниченој аутономији воље код уговора о осигурању масовних ризика који се налазе у ЕУ**, у В. Радовић (уред.), Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, Београд, 2017 (стр. 417-439) – М44

**Омбудсман за решавање потрошачких спорова из осигурања**, излагање по позиву на XXX сусрету Копаоничке школе природног права под називом Праведно право и стварност, одржаном од 13. до 17. децембра 2017. године. Излагање на тему: „Омбудсман за решавање потрошачких спорова из осигурања“, објављено је у целини у часопису *Правни живот*, бр. 11/2017, том III, (стр. 249-271) – М31

**Уговор о осигурању способности враћања кредита**, Анали. бр. 2/2017 (стр. 91-112) – М24

**Поравнање о накнади штете из средстава Гарантног фонда**, излагање по позиву на међународној конференцији XII Harmonius School of Law „If you deny the right of the individual, (s)he ceases to be a human being. If you take away the independence of the judge, (s)he ceases to be trustworthy“, International Conference on South East European Law, Belgrade, First of December 2017. Рад на тему: „Поравнање о накнади штете из средстава Гарантног фонда (коаутор са М. Радовановић)“, је у целини објављен у часопису *Harmonius, Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, 2017, (стр.170-192) - М24 (HeinOnline)

**Law on alternative dispute resolution in insurance: Insurance law between business law and consumer protection**, Law and Transition, 23rd and 24th March 2017, Faculty of Law University of Belgrade, објављен у зборнику сажетак: Law and Transition, 23rd and 24th March 2017, B. Milisavljević, T. Jevremović Petrović, M. Živković (ed.), Faculty of Law University of Belgrade, Belgrade 2017, (p. 26), као и у зборнику радова: Law and Transition, Collection of papers, B. Milisavljević, T. Jevremović Petrović, M. Živković (ed.), Faculty of Law University of Belgrade, Belgrade 2017, (p. 267-284) - М31

**Европски оквир вансудског решавања спорова из осигурања од одговорности ималаца моторних возила и српско право**, у: С. Јовановић, Ј. Славнић, П. Марано (уред.), Конференција: Сразмерност и правна извесност у праву осигурања, Палић, 22-23. април 2017, (стр. 68-86) – М31

2016.

**L'impact de la crise sur le marché des assurances**, у: Yves Petit, Branko Rakić, Maja Lukić (ed.), L'idée de l'Union Européenne de 1929 à 2016: du projet d'Aristide Briand au retrait du Royaume-Uni, Université de Belgrade Faculté de Droit et Centre européen universitaire de Nancy (стр. 187-202) објављен у целини, као и у изводу у публикацији: Vingtième anniversaire de la coopération - Colloque L'idée de l'Union Européenne de 1929 à 2016: du projet d'Aristide Briand au retrait du Royaume-Uni, Belgrade, 8 et 9 novembre 2016, Université de Belgrade Faculté de Droit et Centre européen universitaire de Nancy (стр. 18-19) – М14

**Овлашћења Народне банке Србије у спровођењу надзора над делатношћу осигурања** (коаутор са З. Томић), у: С. Перовић (уред.), Актуелна питања савременог законодавства, Будва 2016 (стр. 203-226) - М63

**Заштита потрошача услуга осигурања и информациона парадигма (Одлука Народне банке Србије о заштити права и интереса корисника услуга осигурања),** Право и привреда, бр. 7-9/2016, (стр. 555-576) – М51

**Кључни недостаци предложеног регулаторног оквира осигурања у погледу неправичних клаузула,** у В. Радовић (уред.), Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, Београд, 2016 (стр. 336-353). Овде се не узима у обзир да је објављено и у: С. Перовић (уред.), Актуелна питања савременог законодавства, Будва 2017 (стр.157-172) – М44

**Накнада нематеријалне штете у случају смрти или повреде животиње (кућног љубимца)** (коаутор са Т. Јевремовић Петровић), Правни живот, бр. 10/2016 (стр. 629-656). – М51 Објављено и у: И. Вуковић, М. Давинић, М. Караникић Мирић (уред.), *Животиње и право*, тематски зборник, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016. За потребе избора узето у обзир само једно бодовање: М51.

### III Уредништва

Наташа Петровић Томић, Приручник за обуку за полагање стручног испита за стицање звања овлашћеног посредника и овлашћеног заступника у осигурању, Привредна комора Србије, Београд 2018 ISBN: 978-8680420-18-9– М48

Категорија	Број радова у категорији	Укупан број бодова
<b>М14</b>	<b>2</b>	<b>10</b>
<b>М24</b>	<b>5</b>	<b>20</b>
<b>М44</b>	<b>7</b>	<b>21</b>
<b>М48</b>	<b>1</b>	<b>2</b>
<b>М51</b>	<b>6</b>	<b>18</b>
<b>М63</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>М31</b>	<b>6</b>	<b>21</b>
<b>М42</b>	<b>1</b>	<b>7</b>

**Укупан број бодова у претходном изборном периоду: 101.**

### СПИСАК РАДОВА ОБЈАВЉЕНИХ НАКОН ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

#### I Монографије

1. *Заштита потрошача услуга осигурања - Анализа и предлог унапређења регулаторног оквира*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2015 (стр. 432) - М42
2. *Осигурање од одговорности директора и чланова управног одбора акционарског друштва*, допуњена докторска дисертација, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2011 (стр. 387) - М42

## II Чланци и учешће на конференцијама

1. "Реосигурање - Суштина, домаћај и значај -", *Анали*, бр. 2/2015, – М24
2. Influence of Follow the Fortunes Principle in Reinsurance on Transport Insurance, излагање на међународној конференцији "INTRANSLAW ZAGREB 2015 – 1<sup>st</sup> International Conference on Transport and Insurance Law", 16. 10. 2015, конгресни центар Форум у Загребу у организацији Правног факултета у Загребу. Није узето у обзир приликом избора у звање ванредног професора. - М32
3. "Клаузуле истоветности судбине осигуравача и реосигуравача", *Harmonius, Journal of Legal and Social Studies in South east Europe*, бр. 2015, (стр. 185-209). – М24
4. "Заштита осигураника појединца и Преднацрт Грађанског законика Србије - Колико смо далеко од европског нивоа заштите потрошача услуга осигурања?", излагање на скупу "Привреда и Грађански законик Србије", Удружење правника у привреди Србије, објављен у зборнику радова *Право и привреда*, бр. 4-6/2015, (стр. 605-627) – М51
5. "О тзв. споредним управним актима у области заштите конкуренције - регулатива Србије-" (коаутор са З. Р. Томић), *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2015), Вук Радовић (уред.), Правни факултет у Београду, Београд, 2015, (стр. 367-392) – М44
6. "Још један Нацрт Закона о осигурању - кључне слабе тачке предложеног регулаторног оквира осигурања", *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2014), Вук Радовић (уред.), Правни факултет у Београду, Београд, 2014, (стр. 244-285) – М44
7. "Разлози (не) популарности арбитраже у потрошачким уговорима о осигурању", излагање на међународном скупу "Правна сигурност у условима транзиције", објављен у зборнику радова *Правна сигурност у условима транзиције*, Радмила Васић, Ивана Крстић (уред.), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2014, (стр. 299-315) – М63
8. „Одговорност директора за штету по Закону о привредним друштвима“, *Право и привреда*, бр. 4-6/2014, (стр. 130-147) – М51
9. "Решавање потрошачких спорова пред арбитражом", *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 2/2014, (стр. 86-114) – М24
10. „Неправичне клаузуле и Принципи европског уговорног права осигурања“, *Европска ревија за право осигурања*, бр. 2/2014, (стр. 44-51). – М24
11. „Одговорност и осигурање друмског превозиоца по ЦМР конвенцији“, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2013), Вук Радовић (уред.), Правни факултет у Београду, Београд, 2013, (стр. 337-371) – М44
12. „Осигурање живота везано за инвестиционе фондове“, *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 1/2013, (стр. 122-148) – М24
13. „Нарушавање конкуренције у осигурању рестриктивним споразумима“ (коаутор са З. Томић), *Право и привреда*, бр. 7-9/2013, (стр. 13-51) – М51
14. „О неким облицима заштите корпоративних директора од одговорности“, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2012), Вук Радовић (уред.), Правни факултет у Београду, Београд, 2012, (стр. 118-144) – М44
15. „Однос осигурања од одговорности директора и правила пословне процене“, *Правни живот*, бр. 11/2012, том III, (стр. 429-447) – М31
16. „Нека актуелна питања Нацрта Закона о осигурању“, *Правни информатор*, бр. 10/2012, (стр. 37-41)

17. „Овлашћења Народне банке Србије код стечаја друштава осигурања“ (коаутор са З. Р. Томић), *Право и привреда*, бр. 7-9/2012, (стр. 406-435) – М51
18. „О обештећењу директора компанија“, *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније* (2011), Вук Радовић (уред.), Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2011, стр. (489-514) – М44
19. „Осигурање од професионалне одговорности адвоката“, *Правни живот*, бр. 10/2011, стр. (835-864) – М31
20. „О лиценцирању кандидата за чланове органа друштава осигурања – осврт на одлуке Уставног суда Србије“, (коаутор са З. Р. Томић), *Право и привреда*, бр. 4-6/2011, (стр. 91-112) - М51

### III Прилози – Рубрика "Новости из света осигурања"

1. "Право осигурања - Примедбе на Преднацрт Грађанског законика Србије", *Право и привреда*, бр. 9-12/2014
2. „Право осигурања“, *Право и привреда*, бр. 1-3/2012, стр. 173-179.
3. „Право осигурања“, *Право и привреда*, бр. 10-12/2011, стр. 163-172

### СПИСАК РАДОВА ДО ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

#### I Монографије и тезе

1. *Осигурање од одговорности директора и чланова управног одбора акционарског друштва*, докторска дисертација одбрањена на Правном факултету у Београду, 2011 (стр. 393) – М42
2. *Осигурање робе у међународном поморском превозу*, допуњен магистарски рад, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2009 (стр. 270) - М42
3. *Осигурање робе у међународном поморском превозу*, магистарски рад одбрањен на Правном факултету у Београду, 2006 (стр. 283)

#### II Чланци и учешће на конференцијама

1. „Утицај осигурања од одговорности директора на трећи агенцијски проблем“, *Промене у праву осигурања Србије у оквиру европског (ЕУ) развоја права осигурања*, XII саветовање, Палић, 2011, (стр. 301-319) – М31
2. „Directors’ and Officers’ Liability Insurance and Corporate Governance: Mutual Influences – Comparative Experiences as a Model for Serbian Law“, *Private Law Reform in South East Europe, Liber amicorum Christa Jessel-Holst*, M. Vasiljević, R. Kulms, T. Josipović, M. Stanivuković (edit.), Faculty of Law, University of Belgrade, 2010, (стр. 221-231). – М14
3. „Медијација у осигурању“, *Зборник Правног факултета у Риједи*, Vol. 31, бр. 1/2010, (стр. 475-493) – М31
4. „Утицај осигурања од одговорности директора на први агенцијски проблем“, *Европске (ЕУ) реформе у праву осигурања Србије (зборник радова)*, XI саветовање, Палић, 2010, (стр. 339-356) – М31
5. „Клаузуле Института за осигурање робе из 2009. године – Поређење Клаузула Института из 1982. и 2009. године са коментаром“, *Ревиија за право осигурања*, бр. 4/2010, (стр. 28-37) – М24



6. „Осигурање робе по Incoterms транспортним клаузулама – са посебним освртом на ЦИФ и ФОБ клаузулу“, *Правни живот*, бр. 12/2009, (стр. 907-924) – М51
7. „Издавање и одузимање дозвола за рад осигуравајућим друштвима“ (коаутор са З. Р. Томић), *Право и привреда*, бр. 5-8/2009, Београд, (стр. 185-215) – М51
8. „Осигурање од одговорности директора и чланова управе компанија“, *Анали*, бр. 2/2008, Београд, (стр. 181-199) – М24
9. „Осигурање од штета услед мана и природних својстава робе“, *Токови осигурања*, бр. 1-2/2008, Београд, (стр. 20-26) – М51
10. „Пословна етика и ОЕЦД Принципи корпоративног управљања – нека општа разматрања“, *Право и привреда*, бр. 5-8/2008, (стр. 381-398) – М51
11. „Business Ethics of Foreign Investors“, *Право и привреда*, бр. 1-4/2008, (стр. 151-161) – М51
12. „Уговорена вредност у карго осигурању“, *Правни живот*, бр. 12/2007, (стр. 649-663) – М31
13. „Пословна етика инвеститора“, *Право и привреда*, бр. 5-8/2007, Београд, (стр. 840-851) – М51
14. „Кодекс пословне етике – допринос морализацији пословних односа у условима транзиционог окружења“, *Правни живот*, бр. 11/2006, Београд, (стр. 337-355) – М31
15. „Међународни документарни акредитив и место карго осигурања у њему“, *Право и привреда*, бр. 5-8/2006, Београд, (стр. 807-822) – М51
16. „Међународно осигурање од аутоодговорности (са посебним освртом на директиве ЕУ о усклађивању законодавстава држава чланица о обавезном осигурању од одговорности за штете од употребе моторних возила)“, *Право и привреда*, бр. 1-4/2006, (стр. 84-102) – М51
17. „Оснивање страних друштава за осигурање и огранака страних друштава као облик страних улагања након доношења Закона о осигурању“, *Правни живот*, бр. 10/2005, (стр. 1141-1152) – М31
18. „Степен отворености тржишта осигурања Србије након доношења Закона о осигурању“, *Зборник радова са саветовања на Палићу*, Удружење за право осигурања, 2005, (стр. 232-243) – М31
19. „Осигурање ревизора од одговорности“, *Право и привреда*, бр. 9-12/2004, Београд, (стр. 141-159) – М51

### III Коментари судске праксе

1. „Неуставност одузимања дозвола за рад друштвима осигурања из разлога који нису изричито прописани законом“, *Право и привреда*, бр. 9-12/2009, (стр. 73-78)

### IV Прикази

1. Max Haller, *Organhaftung und Versicherung, Die aktienrechtliche Verantwortlichkeit und ihre Versicherbarkeit unter besonderer Berücksichtigung der D&O-Versicherung*, Dike Verlag AG, Zürich/St. Gallen, 2008, *Анали*, бр. 2/2009, (стр. 332-337)

### V Прилози – Рубрика "Новости из света осигурања"

1. „Право осигурања“, *Право и привреда*, бр. 1-3/2011, (стр. 176-183)
2. „Право осигурања“, *Право и привреда*, бр. 10-12/2010, (стр. 219-229)

3. „Право осигурања“, *Право и привреда*, бр. 1-3/2010, (стр. 190-196)
4. „Право осигурања“, *Право и привреда*, бр. 9-12/2009, (стр. 97-107)
5. „Право осигурања“, *Право и привреда*, бр. 9-12/2008, (стр. 151-156)

#### **4. ПРИКАЗ РАДОВА ОБЈАВЉЕНИХ НАКОН ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА**

**1. *Право осигурања, Систем, Књига I*, Службени гласник, Београд, 2019. ISBN: 9-788651-923596 (стр.799) М42**

Монографија „Право осигурања. Систем, Књига I“ написана је на 799 стране и подељена на 6 делова, који су обрађени тако да сваки представља будућу грану посебног права осигурања: 1) Увод у право осигурања, 2) Статусно и надзорно право осигурања, 3) Уговорно право осигурања, 4) Осигурање имовине, 5) Осигурање лица и 6) Реосигурање. Овакав садржај говори да је замисао ауторке да овом књигом обухвати и статусна питања осигурања, и управноправна питања осигурања, и имовинскоправна питања осигурања и реосигурања. Тежиште излагања је, ипак, на уговорним питањима осигурања, поготово на заштити потрошача и предлозима како унапредити домаће уговорно право осигурања.

У уводном делу књиге ауторка на уводи читаоца у проблематику права осигурања. Након што објасни појам осигурања и његов историјски развој, бави се научним утемељењем права осигурања. Пошавши од разлике између права осигурања као гране права и права осигурања као гране правне науке, ауторка објашњава научно утемељење ове значајне дисциплине. Посвећује пажњу предмету и методу, као и начелима која обележавају право осигурања. Највећи део уводног дела посвећен је изворима права, при чему се уочава да право осигурања Европске уније условљава динамику развоја домаћег права осигурања. Расправа о квалификацији уговора о осигурању, као и класификације осигурања употпуњују уводна излагања.

Други део расправе посвећен је компанијском праву осигурања, односно статусном и надзорном праву. Пошавши од тога да у материји осигурања постоји посебан пропис – Закон о осигурању, ауторка проучава све особености друштава која послују у овом сектору: почев од оснивања (систем дозвола) преко начела пословања (управљање ризиком и усклађеност пословања са важећом регулативом) и корпоративног управљања (систем дводомне управе) до надзора (који је у значајној мери усклађен са директивама Европске уније) и начина престанка. Поред акционарских друштава за осигурање, ауторка упознаје читаоце и са друштвом за узајамно осигурање. Најзад, у овом делу налази се и расправа о посредовању и заступању у осигурању.

Трећи део монографије уводи читаоце у особености уговорног права осигурања. Уговор о осигурању чини један од најзаступљенијих уговора у савременим правним системима, који се најчешће уређује у посебном пропису. Ауторка анализира наше право настојећи да укаже на све мањкавости важећег регулаторног оквира осигурања који се налази у Закону о облигационим односима. Прати динамику уговора о осигурању и посматра права и обавезе уговорних страна од предговорне фазе до настанка осигураног случаја. Указује на модалитете закључења уговора који се срећу у овој материји. Посебна пажња посвећена је начинима решавања спорова из уговора о осигурању, како традиционалним (судским), тако и алтернативним.

У четвртом делу монографије објашњава се осигурање имовине. Ауторка уважава дистинкцију између осигурања ствари и осигурања од одговорности и томе прилагођава излагање. Најпре детаљно износи општа правила за осигурање имовине, као и институте који произлазе из односа вредности ствари и суме осигурања. Посебну пажњу посвећује односу осигурања и грађанске одговорности и институту суброгације. У другом делу ове обимне главе проучава се осигурање од одговорности, са јасном намером ауторке да скрене пажњу да је овај део права осигурања данас толико сазрео да заслужује ранг посебне дисциплине у оквиру система права осигурања. У завршеном дели се представља осигурање од одговорности власника моторног возила.

Пети део монографије посвећен је осигурању лица. Након што укаже на општа правила за осигурање лица и на разлике у односу на осигурање имовине, ауторка детаљно објашњава осигурање живота, које сматра перспективним производом тржишта осигурања. Велику пажњу посвећује математичкој резерви и правима из математичке резерве. Поред осигурања живота, ауторка указује на још два атрактивна производа осигурања лица: осигурање од последица незгоде и добровољно здравствено осигурање.

У последњем, шестом, делу рада излаже се реосигурање. Овај део права осигурања је традиционално изван пажње законодавца, што се одражава и на интересовање теорије. У завршном делу монографије ауторка указује на огроман значај реосигурања, врсте реосигурања, начело савесности и поштења, као и начело истовестности судбине осигуравача и реосигуравача. Тиме је заокружено излагање о институту који представља надоградњу система осигурања.

Монографија „Право осигурања, Систем, Књига I“ заснована је на богатој и ваљаној стручној књижевности. Обухваћена су бројна монографска и друга стручна дела на српском, енглеском, француском, немачком, шпанском и словеначком језику, при чему правна књижевност није ограничена само на најновија издања и обухвата и класике у овој динамичној области права. Монографија „Право осигурања, Систем, Књига I“ др Наташе Петровић Томић је најсвеобухватније научно делу у области права осигурања у правној историји наше земље. Због тога завређује озбиљну пажњу научне и стручне јавности. Утисак о читљивости књиге квари употреба страних и превише стручних израза и на местима у којим су једноставни изрази домаћег народног језика разумљивији.

Напомиње се да ова монографија садржи идејна преклапања са раније објављеним радовима кандидаткиње, као што је монографија „Заштита потрошача услуга осигурања“, те чланци на тему заштите потрошача у осигурању и осигурању директора. Ова преклапања се, међутим, не састоје у преписивању или препричавању већ објављених радова и врло су малог обима. Пошто их је кандидаткиња у предметној монографији ваљано цитирала, ни у ком случају није реч о ауто-плагирању. С обзиром да су преклапања занемарљивог обима у поређењу са величном књиге (мање од 10%), свакако да је реч о новом и изворном делу кандидаткиње.

**2. „Liability insurance as a social response to the changing regulatory framework: from prohibited to compulsory“, *Анали*, бр 4/2020 (стр. 80-97) – M24**

У овом чланку се разматра однос института одговорности и осигурања од одговорности, при чему се настоји да се одреди модалитет њихове повезаности. Осигурање неспорно утиче на развој и домет одштетног права, али тај утицај није једностран. Историјски посматрано, нови облици одговорности повлачили су нове форме осигурања од одговорности. На данашњем ступњу развоја уочено је да осигурање од одговорности игра важну улогу у споровима за накнаду штете. Развојни пут који је прошло осигурање од одговорности указује да ваљано уређени правни поредак подразумева два међусобно компатибилна института. Док је објективна одговорност за штету одговор на бројне активности које чине реалним могућност изазивања штете другима, без обзира на то да ли се штета могла спречити опрезним понашањем, осигурање од одговорности је одговор на измењени регулаторни оквир, који чини да одговорност поприма неслушене размере. Оно подржава систем одговорности у остваривању постављених циљева. Стога ауторка закључује да осигурање не прети да супституише принцип накнаде штете логиком ширења штете. Оно се не може поистоветити са логиком ширење штете, нити је функција ширења штете ослобођена утицаја одштетног права. Заправо, осигурање је оличење растуће парадигме управљања ризиком на свим нивоима. Право осигурања као такво указује нам на тенденције развоја приватног права како би оно опстало и остало ефикасно средство заштите интереса како оштећених, тако и одговорних лица, која не морају *ipso facto* у свакој ситуацији бити и крива за настанак штетног догађаја.

**3. „Медијација по Нацрту закона о заштити потрошача“, у В. Радовић (уред.), *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније*, Београд, 2020 (стр. 476-498) – M44**

Чланак се бави посредовањем као формом алтернативног решавања потрошачких спорова по Нацрту Закона о заштити потрошача. Једна од кључних новина Нацрта је управо придавање носеће улоге посредовању у решавању потрошачких спорова. Пошавши од Директиве о алтернативном решавању спорова са потрошачима ауторка оцењује степен усаглашености нашег будућег права са тенденцијама права Европске уније. По њеном мишљењу посредовање јесте полуга важећег система вансудског решавања спорова, а по свему судећи то ће остати и ако се усвоје предлози из Нацрта. У чланку се такође указује и на елементе неусаглашености Закона о посредовању у решавању спорова и Нацрта, који би могли постати тачке спотицања новог регулаторног оквира заштите потрошача. Ваљан систем алтернативног решавања спорова захтева комбинацију адјудикативних и неадјудикативних метода. Стога је мишљење ауторке да не може бити говора о повољном регулаторном оквиру ако се Нацрт не допуни детаљнијим одредбама о потрошачкој арбитражи.

**4. „Одговор тржишта осигурања на ризик корпоративне одговорности у српском праву“, *Liber amicorum* у част проф. др Мирка Васиљевића (прихваћено за објављивање) – М14**

У чланку се анализира ризик одговорности менаџера и чланова управе у српском праву. Ауторка, најпре, објашњава значај стандарда професионалног поступања директора за утврђивање личне одговорности. Иако наша судска пракса сматра да је одговорност директора и чланова корпоративних органа субјективна, ауторка полази од тога да се професионални поступци ових лица цене према правилима оне струке из које су потребна знања као услов за приступање професији, те износи аргументе у прилог одступања од доминантног мишљења у судској пракси. Осим тога, за ризик корпоративне одговорности кључна су следећа обележја: прво, у питању је правни ризик, што значи да његову физиономију одређује важећи регулаторни оквир; друго, ризик је сложен; треће, одликује га велика фреквентност и четврто, ризик је варијабилан. Поменуте особине одређују степен осигурљивости ризика корпоративне одговорности. Осигуравачи су добро упознати са свим околностима од којих зависи у којој мери је члан управе у одређеној компанији изложен ризику личне одговорности и према томе израђују услове осигурања. Стога је мишљење ауторке да осигурање од одговорности директора и чланова управе чини интегрални део доброг корпоративног управљања и да га треба учинити обавезним. Усмеравајућа и одвраћајућа функција овог производа осигурања оправдавају његово нормирање као обавезног, посебно у корпоративним културама које се не могу похвалити одговарајућим стандардима професије менаџера.

**5. „Алтернативно решавање спорова по Нацрту закона о заштити потрошача“, у З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић (уред.), *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање*, Београд-Ваљево 2020 (стр. 355-378) – М31**

Ауторка анализира Нацрт Закона о заштити потрошача у контексту најављеног повећања степена заштите потрошача у поступку вансудске заштите. Ауторка пореди предложене новине одељка о вансудском решавању спорова са АДР Директивом. Оно што пада у очи у Нацрту ЗЗП је ограничавање форми алтернативног решавања потрошачких спорова на посредовање и потрошачку арбитражу. Законодавац улаже све карте на посредовање, што се може довести у везу са недовољним искуством са осталим методима алтернативног решавања спорова. Будући да се шема АДР не може заснивати само на неадјудикативним техникама АДР, поменута је и потрошачка арбитража, што не може да надомести све предности институције потрошачког омбудсмана. Још две значајне новине које би требало да допринесу развоју АДР су обавезно учешће трговаца у поступку који иницира потрошач и то што ће АДР убудуће бити бесплатан. Ауторка закључује да би нови регулаторни оквир требало допунити првенствено додатним одредбама које се односе на потрошачку арбитражу и уређење омбудсмана, уз увођење свих процесних гаранција из АДР Директиве. То би довело до настанка подстицајног регулаторног оквира у потрошачком сектору.

6. „Клаузула о вођењу спора у модерном праву осигурања“, *Европска ревија за право осигурања*, бр. 2/2020 (стр. 19-30) – **M24** (HeinOnline)

Ауторка се бави теоријском анализом клаузуле о вођењу спора у модерном осигурању од одговорности. Најпре указује на особеност осигурања од одговорности, чија заштитна функција није ограничена само на покривање одштетних захтева против осигураника (економска заштита), већ се односи и на пружање правне заштите. Управо клаузуле о вођењу спора чине срж правне заштите осигураника. Ауторка посматра поменуте клаузуле из угла њихове уклопљености у стандарде заштите потрошача услуга осигурања. Након упознавања са делегацијом процесних овлашћења и степеном угрожавања процесних слобода осигураника, ауторка се залаже за законско уређење садржине ових клаузула, тј. увођење граница процесних овлашћења које пружају осигуравачу. Клаузула о забрани поравнања и клаузула о забрани признања одговорности обрађене су у намери да се укаже на настојање осигуравача да путем ових клаузула оствари потпуну контролу над процесним држањем осигураника. Ауторка закључује да се ни једна од поменутих клаузула не може тумачити на начин да забрањује осигуранику да се „меша“ у спорове који се против њега воде. Разлози јавног поретка и очувања права на правну заштиту говоре против таквог тумачења.

7. „Одговорност управе акционарског друштва за осигурање за спречавање незаконитог пословања“ (коаутор са М. Васиљевић), представљен на годишњој конференцији Удружења правника у привреди Србије, која је организована у форми *webinara* 27. новембра 2020. године. Рад је објављен и у часопису *Право и привреда*, бр. 1/2020, (стр. 7-39) – **M51**

Аутори отварају питање одговорности чланова управе акционарског друштва за осигурање за спречавање незаконитог пословања, као и непримерених радњи и утицаја који могу угрозити најбољи интерес друштва или нанети штету друштву. Овај модалитет одговорности представља одступање од општег статусног режима, који доприноси повећању степена личне одговорности чланова управе у сектору осигурања. Пошавши од тога да кандидати за чланове управе у области осигурања треба да испуне услове везане за познавање струке осигурања, професионално искуство и професионални и морални интегритет, аутори сматрају да се од њих основано очекује да идентификују, прате и спрече ризике који угрожавају најбољи интерес друштва. Они у свом пословању треба да се придржавају правила струке осигурања, да имплементирају одговарајућу стратегију управљања ризицима и да правовремено спрече трансакције којима се повређује клаузула забране сукоба интереса у праву осигурања. Аутори закључују да је секторски законодавац обезбедио бољу заштиту друштвима у области осигурања од незаконитих и непримерених уплитања првенствено контролних акционара.

8. “О ограниченој и усмереној слободи уговарања у уговорном праву осигурања: феномен „поковања“ уговора о осигурању”, у М. Караникић Мирић, М. Ђурђевић (уред.), *Зборник радова са Друге регионалне конференције из облигационог права одржане 14. и 15. новембра 2019. године на Правном факултету Универзитета у Београду – Одабране теме облигационог права*, Београд 2020 (стр. 318-343). Рад је штампан и у зборнику сажетака Друга регионална конференција из облигационог права, 14. и 15. новембар 2019. године, Правни факултет, Београд, (стр. 40-41). Овде се узима у обзир да је објављен у *Аналима* бр. 2/2020. – **M24**

Ауторка анализира примену принципа слободе уговарања на примеру уговора о осигурању, посебно оних потрошачких. На основу позитивноправне и упоредноправне анализе уочене су две детерминанте законског уређења уговорне материје осигурања. Прва је ограничена слобода уговарања, која по мишљењу ауторке чини врховно начело уговорног права осигурања. Након детаљне анализе законских решења ауторка наводи бројне примере у прилог тврдње да у уговорном праву осигурања постоје ограничења у погледу слободе одлучивања да ли ће доћи до закључења уговора, у погледу слободе избора сауговорача и слободе уређивања уговорног односа осигурања. Друга детерминанта уговорног права осигурања је усмерена слобода уговарања, која се остварује техником полуимперативних норми. Захваљујући полукогентном методу законодавац

постиже вишеструке правнополитичке циљеве, од којих су на данашњем ступњу развоја уговора о осигурању најбитнији обезбеђење минималне заштите потрошача услуга осигурања и омогућавање уговорним страна да у одређеној мери уговор прилагоде својим потребама. Ауторка закључује да и у модерним кодификацијама уговора о осигурању доминира нова парадигма слободе уговорања. Залаже се да и српско право усвоји исти законодавни метод приликом усвајања секторског *lex specialis* прописа о уговору о осигурању.

9. “Уговор о посредовању у осигурању – неке специфичности секторског приступа”, у: З. Петровић, В. Чоловић (уред.), *Проузроковање штете, Накнада штете и Осигурање*, Службени гласник, Ваљево 2019 (стр. 355-370) – **M31**

Ауторка се бави анализом посредовања у осигурању, са акцентом на уговорна питања. Полазећи од дефиниције посредовања у Закону о облигационим односима, ауторка настоји да истакне све особености специјалног режима установљеног секторским законодавством. Основна разлика коју је ауторка детаљно обрадила је да посредник у осигурању није ограничен само на довођењу у везу заинтересованих лица. Он је *ex lege* задужен за припремне радње за закључење уговора, као и радње које су од значаја за очување, односно остваривања права из осигурања, нарочито у вези са одштетним захтевом. Овај специјализовани посредник инволвиран је снагом закона у живот уговора о осигурању који је закључен његовим посредовањем. Сложеност предметног уговора, с једне стране, и неукост лица које прибавља услугу осигурања, с друге стране, диктирају овакво решење. Потрошач услуга осигурања је додатно заштићен увођењем обавезе посредника да га саветује не само пре закључења уговора, већ и за време његовог трајања. Ауторка закључује да је српски регулаторни оквир посредовања у осигурању поднормиран, нарочито у погледу регулативе споредних обавеза посредника. То потенцијално штети потрошачима услуга осигурања. Ауторка се залаже за усвајање још једног *lex specialis* прописа у области осигурања, који би у овом тренутку најзгодније било назвати Закон о дистрибуцији осигурања. Њиме би на детаљан и свеобухватан начин требало уредити сва питања посредовања и заступања у осигурању, статусна и уговорна. Тиме би настао подстицајан регулаторни оквир осигурања.

10. „Начело поступања дистрибутера осигурања у најбољем интересу потрошача услуга осигурања – фидуцијарна дужност дистрибутера осигурања“, *Право и привреда*, бр. 7-9/2019 (стр. 501-524) – **M51**

Ауторка износи становиште да је кључна новина Директиве о дистрибуцији осигурања начело поштеност, коректног и професионалног поступања дистрибутера у најбољем интересу потрошача услуга осигурања. Ауторка сматра да је највећи допринос новог регулаторног оквира истицање значаја неправне компоненте за вођење пословања свих дистрибутера осигурања, те стога говори о увођењу фидуцијарне дужности. Истицањем у први план поверења као стуба новог система дистрибуције осигурања европски законодавац је имао намеру да сузбије непоштену продају осигурања као један од највећих изазова на тржишту осигурања. Ауторка износи мишљење да је за потребе имплементације Директиве о дистрибуцији осигурања у наше право неопходно хитно усвајање кодекса пословне етике у пословима осигурања и реосигурања. Овим извором би били поменути облици непоштене и некоректне праксе дистрибутера осигурања, што би могло бити од велике помоћи надзорном телу приликом оцене да ли је конкретни дистрибутер заиста поступао према начелу најбољег интереса потрошача.

11. “О подели на свотна и одштетна осигурања – право осигурања на прекретници”, у В. Радовић (уред.), *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније*, Београд, 2019 (стр. 415-436) – **M44**

Ауторка износи аргументе у прилог тврдње да је српском праву неопходна подела на одштетна и свотна осигурања. Задржавање само поделе на осигурање имовине и осигурање лица на којој је

базиран Закон о облигационим односима квалификује се као сметња развоју хибридних производа осигурања и уопште развоју права осигурања. Ауторка указује на правни галиматјас који већ више од четири деценије постоји у нашем праву у погледу правне природе осигурања од последица несрећног случаја. Развој и судске и осигуравајуће праксе је лимитиран због застарелих и неприлагођених законских солуција. У Закону о осигурању је начињен покушај решавања тог проблема увођењем категорије осигурања лица неживотног карактера. Иако је то неспорно корак напред, ауторка сматра да се истински ветар у леђа пракси осигурања може дати само имплементирањем поделе према природи престације осигураваача. По њеном мишљењу, кључно је да законодавство више не буде препрека уговарању одштетног карактера осигурања лица. Конкретно у случају осигурања од последица несрећног случаја потребе потрошача услуга осигурања могу се задовољити само уговарањем различитих типова покрића и различитих престација осигураваача. Накнада штете може се јавити и као последица остварења ризика на личним добрима осигураника. Док је то у страном законодавству и пракси увелико афирмисано, наши осигураваачи стидљиво развијају хибридне производе осигурања због ограничења које намеће регулаторни оквир осигурања. Ауторка закључује да је потребно хитно усвајање уговорног закона осигурања и залаже се да окосница новог, реформски оријентисаног прописа, постане подела на одштетна и свотна осигурања.

**12. “О правној природи добровољног здравственог осигурања - Поводом предлога Закона о здравственом осигурању”, Конференција: *Актуелна питања савременог законодавства*, Будва, 3-6. јуна 2019. (стр. 487-506) – М63**

Ауторка настоји да одреди правну природу добровољног здравственог осигурања. У питању је врста осигурања, изузетно перспективна, у нашем праву деценијама поднормирана. Полазећи од врсте ризика неспорно је да је у питању осигурање лица. Међутим, у статусном закону добровољно здравствено осигурање сврстано је у групу неживотних осигурања. Осим тога, из упоредног права и праксе произлази да се престација осигураваача у овом типу осигурања разликују: на једној страни су уговорене накнаде за случај болести и са њима изједначене накнаде, на другој трошкови лечења. Стога ауторка сматра да је добровољно здравствено осигурање хибридни производ осигурања, чија правна природа се може докучити увођењем поделе према врсти престације осигураваача у наше право. Наиме, наш регулаторни оквир мора постати пермисиван тј. законом се мора признати право уговарачу осигурања да са осигураваачем одреди да ли ће његова престација у добровољном здравственом осигурању бити одштетна или чисто свотна, као и правни режим који ће се на уговор примењивати. То се може учинити једино посебним законом о уговорном осигурању.

**13. „Развој уговора о осигурању у југословенском и српском праву“, у Д. Можина (уред.), *Razvojne tendence v obligacijskem pravu*, Ob 40-letnici Zakona o obligacijskih razmerjih, Institut za primerjalno pravo, Pravna fakulteta, Ljubljana 2019 (стр. 389-412) – М31**

Ауторка се бави историјским утицајем Закона о облигационим односима на уобличавање и настанак уговорног права осигурања као гране права и правне дисциплине. Пошавши од тога да је уговор о осигурању у периоду пре усвајања ЗОО био поднормиран ауторка изузетно позитивно оцењује две кључне одреднице законодавне технике уговора о осигурању. Прва је детаљизам, а друга когентност и полукогентност норми. Редактори ЗОО настојали су да што већи број питања која се односе на живот уговора о осигурању уреде, и да то учине императивним и полуимперативним нормама, док је број диспозитивних норми неубичајено мали имајући у виду да је реч о делу уговорног права. Оба обележја су повезана са карактером осигурања на која се односе, што је такође допринос ЗОО, који и пре европског законодавца прави дистинкцију између извора који се примењују на потрошачка и извора који важе за комерцијална осигурања. Током 40 годишње примене ЗОО је учинио да сва друштвено-економска ограничења ондашње социјалистичке Југославије не буду сметња развоју уговора о осигурању. Исто се не може рећи за период након распада Југославије. У Србији није остварен ни најмањи помак што се тиче даљег

развоја уговора о осигурању. Последњих 15 година углавном се радило на модернизацији статусног дела регулаторног оквира осигурања, док је уговорни сегмент запостављен. Након формирања Комисије за израду грађанског законика, редактори су „присвојили“ и одељак који се односи на уговор о осигурању. Ауторка се не слаже са таквим приступом. Сматра да је Србији хитно потребан посебан закон о уговору о осигурању, док би само део материје – начела и принципи – могао бити уређен грађанским законом. Само ако се усвоји посебан закон о уговору о осигурању може се прећи на следећу фазу развоја, засновану на усаглашавању са европским тековинама добре праксе осигурања. Искристалисана судска и осигуравајућа пракса, као и традиција законског уређења уговора о осигурању, налажу овакав приступ.

**14.** „Општи поглед на Преднацрт грађанског законика Србије – питање оправданости уређења материје уговорног права осигурања - нека општа разматрања“, *Правни живот*, бр. 5-6/2018 (стр. 65-82) – **M51**. Овде се не узима у обзир да је рад објављен и у зборнику радова са Будванских правничких дана одржаних 4-8. јуна 2018. године: С. Перовић (ур.), *Актуелна питања савременог законодавства*, Будва, (стр. 65-82)

Кандидат настоји да одговори на питање да ли уговор о осигурању треба уредити Преднацртом Грађанског законика Србије. Са ослонцем на резултат упоредноправне анализе, ауторка се залаже за доношење Закона о уговору о осигурању као једног од најбитнијих прописа у процесу хармонизације српског права са правом Европске уније. Усвајање секторског посебног прописа оправдава неколико аргумената, од којих ауторка издваја масовност уговора о осигурању, особености по којима се уговор о осигурању издваја од остатка уговорног права, потребу за усвајањем подстицајног регулаторног оквира за потрошаче услуга осигурања и динамичност материје. Овакво опредељење не искључује уређење уговора о осигурању кодификацијом грађанског права. Ауторка се управо за то залаже, али препоручује да се законодавна техника и обим материје прилагоде двадесет и првом веку и природи овог значајног уговора. Наиме, Преднацртом Грађанског законика треба остварити два циља: поставити темељ новог регулаторног оквира осигурања у српском праву и ојачати бедеме правне заштите слабије уговорне стране. Све то императивним и полуимперативним нормама, док сва питања која би могла бити уређена диспозитивним нормама треба оставити материји посебног уговорног закона осигурања. Норме Грађанског законика Србије треба да буду опште и системске, те као такве нужан, али не и довољан регулатор правног односа осигурања у двадесет и првом веку. Оне ће бити допуњене, разрађене и конкретизоване Законом о уговору о осигурању. У закључку ауторка износи начелни предлог која питања би требало уредити овим секторским прописом.

**15.** „Култура арбитражног решавања спорова из осигурања великих ризика и реосигурања – заштита од судске алеаторности“, *Право и привреда*, бр. 7-9/2018 (стр. 266-291) – **M51**

У овом чланку кандидаткиња разматра заступљеност арбитраже у оном делу сектора осигурања који је остао изван оптике потрошачких трендова. Реч је о комерцијалним осигурањима и реосигурању. Будући да је арбитража врло развијена у упоредном праву и пракси осигурања, ауторка говори о култури арбитражног решавања спорова. Поменути феномен је последица свих погодности које арбитража као својеврсни приватни суд доноси професионалцима из света осигурања: почев од брзине одлучивања преко флексибилности у погледу избора меродавног права до избора арбитра специјализованих не само за правна, већ и за техничка питања послова осигурања и реосигурања. Према мишљењу ауторке, кључна погодност арбитраже за професионалце осигурања је избегавање алеаторности исхода и трајања судског поступка. Судска алеаторност највише тангира пословни свет, због чега привредницима више одговара да уговором унапред предвиде вансудско тело и процедуру решавања потенцијалних спорова. У циљу промовисања арбитраже у нашем праву, а по угледу на решења из првокласних правних система, ауторка се залаже за оснивање Арбитражног центра за решавање спорова из осигурања и реосигурања при Удружењу осигуравача Србије.



16. “Директива о дистрибуцији осигурања и персонализовано саветовање потрошача – са освртом на концепт процене адекватности”, у В. Радовић (уред.), *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније*, Београд, 2018 (стр. 413-433) – **M44**

Након 16 година по усвајању Директиве о посредовању у осигурању, Европска комисија је представила један од најамбициознијих пројеката након Директиве Solvency II. Директива о дистрибуцији осигурања, чија имплементација је била одложена до 1. октобра 2018. године, доноси низ радикалних измена за дистрибутере осигурања. Ауторка се бави новоустановљеном обавезом саветовања заснованом на концепту адекватности, какав до сада није постојао у Европској унији. С обзиром на то да се измењени регулаторни оквир односи на све форме дистрибуције осигурања – укључујући и осигураваче који директно продају осигурање – очекује се далекосежни утицај на пружање услуга осигурања. Сама Директива о дистрибуцији осигурања прецизно дефинише опсег дужности информисања, субјекте на које се односи, као и начин на који треба да се изврши. Посебан аспект дужности информисања представљају правила која се односе на саветовање. Савет треба да буде правичан и заснован на персонализованој анализи и да садржи персонализовану препоруку потрошачу. Ауторка потенцира да је за заштиту потрошача услуга осигурања кључно да се сви дистрибутери придржавају резултата теста захтева и потреба, у циљу гарантовања транспарентности као примарног циља Директиве о дистрибуцији осигурања. То ће омогућити да сви потрошачи услуга осигурања уживају исти степен заштите, без обзира на различите канале дистрибуције осигурања.

17. „О одговорности директора акционарског друштва за осигурање – неке специфичности секторског приступа“, *Право и привреда*, бр. 7-9/2017 (стр. 378-399) – **M51**

У раду је анализиран институт одговорности чланова управе акционарског друштва за осигурање, посебно чланова извршног одбора. Пошавши од услова које треба да испуне кандидати за чланове управе у сектору осигурања и њихове надлежности у систему дводомне управе, ауторка се фокусира на испитивање регулаторног оквира осигурања по питању одговорности. Да ли се успостављени режим одговорности уклапа у принцип транспарентности и вођења пословања у складу са правилима о управљању ризиком? Да ли су чланови управе у сектору осигурања дорасли ризику одговорности? Да ли је одговорност руководиоца у овом делу финансијског тржишта прешироко одређена? Ауторка одговара на постављена питања систематским тумачењем одредаба Закона о осигурању и Закона о привредним друштвима.

18. “Заштита потрошача услуга осигурања путем одговарајућег међународног приватног права у Европској унији – о ограниченој аутономији воље код уговора о осигурању масовних ризика који се налазе у ЕУ”, у В. Радовић (уред.), *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније*, Београд, 2017 (стр. 417-439) – **M44**

У раду се анализира међународно приватноправни режим уговора о осигурању у Европској унији. Пошавши од чињенице да хармонизација уговорног права осигурања Европске уније није достигнута, ауторка најпре објашњава разлоге за такво стање ствари. Како је као један од разлога одсуства хармонизације истакнут колизионоправни режим уговора о осигурању, највећи део рада бави се тзв. Уредбом Рим I. Поменути извор изузима уговор о осигурању из општег уговорног режима, што је за ауторку показатељ да се особености уговора о осигурању рефлектују и на међународно приватно право. Европски законодавац је посебну пажњу посветио осигурању тзв. масовних ризика који се налазе на територији ЕУ, за које прописује посебне тачке везивања. Ауторка примећује да је у праву ЕУ усвојен принцип ограничене аутономије воље страна код избора меродавног права за уговор о осигурању. То је директна последица утицаја тенденција заштите потрошача и израз настојања да се онемогући изигравање примене императивних прописа државе у којој потрошач има уобичајено боравиште. Ауторка критикује парцелисање међународног приватног права осигурања према критеријуму места налажења ризика и предлаже увођење јединственог колизионоправног режима за масовне ризике, док за остала осигурања и реосигурање треба да важи општи колизиони режим.

19. „Омбудсман за решавање потрошачких спорова из осигурања“, излагање по позиву на XXX сусрету Копаоничке школе природног права под називом Праведно право и стварност, одржаном од 13. до 17. децембра 2017. године. Рад је објављен у часопису *Правни живот*, бр. 11/2017, том III (стр. 249-271) – **M31**

На основу досадашњег проучавања алтернативног решавања спорова из осигурања ауторка је дошла до сазнања да српско право осигурања може бити унапређено увођењем омбудсмана за осигурање. Залаже се за секторски приступ, тј. за увођење омбудсмана специјализованог за решавање потрошачких спорова из осигурања. Наиме, поменути механизам - у различитим варијацијама - постоји у многим државама, чак и у региону. Будући да је институција приватног омбудсмана недовољно позната у нашем правном окружењу и да постоји ризик "мешања" са институцијом омбудсмана као дела државног апарата, ауторка је анализирала све елементе од којих ће зависити функционисање предложене форме растерећења судског апарата. У том смислу као модел су наведена два система омбудсмана: британски и немачки.

20. „Уговор о осигурању – способности враћања кредита“, *Анали*, бр. 2/2017 (стр. 91-112) – **M24**

Иако прилично распрострањено у пракси домаћих банака, осигурање способности враћања кредита представља непознаницу за просечног потрошача финансијских услуга. Ауторка настоји да објасни механизам поменутог производа осигурања, са акцентом на потенцијално негативне стране уочене у домаћој пракси осигурања. Будући да износи довољно аргумената у прилог тврдње да је корисник кредита угрожени потрошач, у циљу унапређења домаћег права, ауторка предлаже да се уведе штетна компонента у осигурање способности враћања кредита које покрива ризик смрти осигураника. Ауторка се залаже и за унапређење осигуравајуће заштите у смислу обухватања платежне способности осигураника уопште, а не само у вези са враћањем потрошачког кредита.

21. „Поравнање о накнади штете из средстава Гарантног фонда“ (коаутор са М. Радовановић), *Harmonius, Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, 2017, (стр.170-192) - **M24** (HeinOnline)

Вансудско поравнање јесте правни посао којим се спорни облигациони однос, настао проузроковањем штете употребом моторног возила, може учинити извесним. Стога је оно у интересу и осигуравача, који преузима иницијативу да добровољно испуни обавезу, и оштећеног лица, које на бржи и ефикаснији начин добија обештећење бар једног (неспорног) дела штете. Аутори запажају да осигуравајућа друштва у новијој пракси све ређе нуде и закључују вансудска поравнања са оштећеним лицима. То је последица примене Закона о обавезном осигурању у саобраћају, који је прописао и санкционисао рокове за исплату накнаде из осигурања. За разлику од осигуравача, Удружење осигуравача Србије, при обављању јавног овлашћења да врши ликвидацију и исплату штете из средстава гарантног фонда, користи вансудско поравнање као раније. Аутори наглашавају да закључење поравнања треба да оштећеном лицу, односно потрошачу услуга осигурања, да могућност да оствари већи обим права, али не и да му ускрати законско право на исплату неспорног дела потраживања накнаде штете. Такође указују на одређене поступке осигуравача у вези са закључењем вансудског поравнања, који се могу назвати некоректним и које убудуће треба санкционисати у циљу побољшања заштите потрошача услуга осигурања.

22. „Law on alternative dispute resolution in insurance: Insurance law between business law and consumer protection“, *Law and transition*, 23rd and 24th March 2017, Faculty of Law University of Belgrade, објављен у зборнику сажетака: *Law and Transition*, 23rd and 24th March 2017, B. Milisavljević, T. Jevremović Petrović, M. Živković (ed.), Faculty of Law University of Belgrade, Belgrade 2017, (p. 26), као и у зборнику радова: *Law and Transition, Collection of papers*, B.

Milislavljević, T. Jevremović Petrović, M. Živković (ed.), Faculty of Law University of Belgrade, Belgrade 2017, (p. 267-284) - **M31**

Иако унапређен усвајањем Закона о осигурању из 2014. године, српски регулаторни оквир осигурања и даље није у довољној мери хармонизован са европким *acquisom*. Ово посебно када је реч о вансудском решавању спорова из осигурања. Наиме, полазећи од Директиве 2013/11 о алтернативном решавању потрошачких спорова осигуравачи и остали професионалци осигурања (посредници и заступници у осигурању) морали би да пружају потрошачима информацију о вансудским телима која решавају спорове, као и да оснују мреже тих тела. У нашем праву у овом тренутку постоје два вансудска начина решавања спорова у осигурању: приговор и посредовање НБС. Како се не ради о истинским алтернативама судском поступку, ауторка се у више наврата залагала за нормирање посредовања у осигурању и специјализоване потрошачке арбитраже. Сматра да поменути алтернативни форуми треба да буду нормирани посебним законом - Законом о алтернативном решавању потрошачких спорова из осигурања. Тиме ће српско право бити бар делимично усклађено са правом Европске уније, у коме се увелико говори о праву потрошача на вансудско решавање спорова.

**23.** „Европски оквир вансудског решавања спорова из осигурања од одговорности ималаца моторних возила и српско право“, у: С. Јовановић, Ј. Славнић, П. Марано (уред.), Конференција: *Сразмерност и правна извесност у праву осигурања*, Палић, 22-23. април 2017, (стр. 68-86) – **M31**

У раду се анализира европски правни оквир вансудског решавања спорова из осигурања успостављен усвајањем Директиве 2013/11 о алтернативном решавању спорова за потрошачке спорове. Полазећи од директива ЕУ и упоредноправних искустава, ауторка се фокусира на српски Закон о обавезном осигурању у саобраћају из угла испуњености услова за развој вансудског решавања ових спорова. Према мишљењу ауторке, за успостављење ефикасног система алтернативног решавања спорова из осигурања од одговорности у вези са употребом моторног возила значајна су два елемента. Први је обавезивање оштећеног лица (потрошача) да се непосредно обрати осигуравачу. Други је императивно регулисање процедуре и рокова за исплату одштетног захтева. Ови елементи морају бити уређени на конзистентан начин. Ауторка наглашава да сам вансудски пут решавања одштетног захтева, а посебно рокови за одлучивање, не би могли постићи жељени циљ растерећења судова ако не би постојала надовезујућа одредба о забрани судског обраћања осигуравачу до истека рокова за вансудско процесуирање захтева.

**24.** „L'impact de la crise sur le marché des assurances“, у: Yves Petit, Branko Rakić, Maja Lukić (ed.), *L'idée de l'Union Européenne de 1929 à 2016: du projet d'Aristide Briand au retrait du Royaume-Uni*, Université de Belgrade Faculté de Droit et Centre européen universitaire de Nancy (стр. 187-202) објављен у целини, као и у изводу у публикацији: *Vingtième anniversaire de la coopération - Colloque L'idée de l'Union Européenne de 1929 à 2016: du projet d'Aristide Briand au retrait du Royaume-Uni*, Belgrade, 8 et 9 novembre 2016, Université de Belgrade Faculté de Droit et Centre européen universitaire de Nancy (стр. 18-19) – **M14**

Ауторка се бави променама у нормирању надзорних овлашћења Народне банке Србије након усвајања Закона о осигурању из 2014. године. Детаљном анализом поступка надзора и мера које се у том поступку могу изрећи, ауторка долази до закључка да су овлашћења Народне банке Србије у поступку надзора над учесницима тржишта осигурања прешироко одређена, у неколико наврата дискреционог карактера и без могућности потпуне контроле од стране надлежног судског тела. Тиме је Народна банка Србије обезбедила потпуни монопол и недодирљивост када је у питању одлучивање и вршење надзора над целокупним финансијским сектором. Највећи део рада посвећен је анализи мере одузимања дозволе за рад која је конципирана као *ultima ratio* мера. Ауторка се у више наврата залагала против дискреционих овлашћења надзорног тела, истицавши њихов негативан утицај на тржиште осигурања и заштиту потрошача услуга осигурања. Овлашћења Народне банке Србије у погледу одузимања дозволе за рад су прешироко одређена у

српском праву. Број основа дискреционог одузимања дозволе је повећан. Када се томе дода немогућност потпуне контроле Народне банке Србије од стране надлежног судског тела, јасно је да је Народна банка Србије обезбедила потпуни монопол и недодирљивост када је у питању одлучивање и вршење надзора над сектором осигурања. Ситуација створена на тржишту осигурања усвајањем новог статусног закона, по дубоком уверењу ауторке, не представља адекватан начин превазилажења кризе на тржишту осигурања.

**25. „Овлашћења Народне банке Србије у спровођењу надзора над делатношћу осигурања“ (коаутор са З. Томић), у: С. Перовић (уред.), *Актуелна питања савременог законодавства*, Будва 2016 (стр. 203-226) - **M63****

Народна банка Србије располаже надзорним овлашћењима на тржишту осигурања већ више од једне деценије. Будући да су новим Законом о осигурању, донетим крајем 2014. године, иста овлашћења потврђена, аутори посматрају надзорна овлашћења Народне банке Србије кроз призму сходне примене правила управног поступка, као и могућности правне заштите. Пошавши од терминолошке измене и увођења надзора над делатношћу осигурања уместо досадашњег надзора над применом закона, аутори запажају суштински преокрет у конципирању надзорних ингеренција Народне банке Србије. Не само да је предмет надзора екстензивније одређен (он, наиме, обухвата и контролу добрих пословних обичаја и пословне етике), и припадајућа овлашћења надзорног тела су незанемарљиво увећана, а механизам путем кога се остварују је у великој мери "позајмљен" из управног права. С тим у вези, аутори су прилично сумњичави према следећим елементима регулаторног оквира осигурања: задржавању дискреционих овлашћења надзорног тела; изричитом набројању случајева када Народне банке Србије одлучује решењем тј. да ли они представљају *numerus clausus*; када се доноси закључак; зашто жалба не одлаже извршење решења; зашто Управни суд није овлашћен да решава у пуној јурisdикцији предмете који се односе на одлучивање Народне банке Србије, итд.

**26. „Заштита потрошача услуга осигурања и информациона парадигма (Одлука Народне банке Србије о заштити права и интереса корисника услуга осигурања)“, *Право и привреда*, бр. 7-9/2016, (стр. 555-576) – **M51****

Заштита потрошача услуга осигурања, као тема која све више добија на значају и у нашем праву, без сумње се највише односи на пружање одређених информација уговарачу осигурања пре закључења или за време важења уговора. Након увођења наведене дужности Законом о осигурању, Народна банка Србије донела је Одлуку о начину заштите права и интереса корисника услуга осигурања, којом је прецизирала садржину дужности информисања. Пошто је теоријски обрадила право потрошача на информисање, ауторка разматра садржину Одлуке. Према мишљењу надзорног тела израженом у Одлуци најзначајнији део права на информисање представља обавештење потрошача услуга осигурања о праву на приговор. Ауторка се не слаже са оваквим приступом, сматрајући да постоји низ других, једнако значајних, информација са становишта заштите права потрошача на информисању одлуку. У раду су анализирале две врсте приговора: приговор који се подноси против пружаоца услуге осигурања (осигуравача, посредника или заступника осигурања) и приговор који се подноси Народној банци Србије. Анализом услова за изјављивање, садржине приговора, обавеза потрошача у вези са изјављивањем, а посебно рокова у којима се о њима мора одлучити, ауторка закључује да регулаторни оквир није довољно подстицајан за коришћење приговора као начина вансудског решавања спорова из осигурања. Будући да је Одлуком уређено и посредовање у решавању спорова из осигурања, ауторка се критички изјашњава према начину на који је подзаконским актом регулисан овај упоредноправно значајан метод растерећења судског апарата. Ауторка не подржава концентрацију огромне моћи у рукама Народне банке Србије, посебно надлежности у вези са институтима који могу остварити значајан учинак на превенцију или смањење спорова из осигурања. Будући да се већ годинама залаже за увођење алтернативних метода решавања спорова из осигурања, на начин којим се

уважавају све специфичности посла осигурања и потрошача услуга осигурања, ауторка сматра да је овај задатак морао бити поверен некој другој институцији, а не Народној банци Србије.

27. „Кључни недостаци предложеног регулаторног оквира осигурања у погледу неправичних клаузула”, у В. Радовић (уред.), *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније*, Београд, 2016 (стр. 336-353). Овде се не узима у обзир да је објављено и у: С. Перовић, (уред.), *Актуелна питања савременог законодавства*, Будва 2017 (стр.157-172) – **M44**

Ауторка анализира одредбу Преднацрта Грађанског законика о неправичним клаузулама уговора о осигурању. Након објашњења појма и значаја неправичних клаузула, ауторка износи аргументе у прилог оправданости овог института у области осигурања. Највећи део рада посвећен је анализи предметне одредбе Преднацрта. Ауторка најпре, указује на терминолошке недостатке формулације, а затим анализира члан. Иако позитивно оцењује покушај креирања регулативе неправичних клаузула прилагођене уговору о осигурању, указује на низ проблемских питања и неусаглашености са важећим прописом у области заштите потрошача. По мишљењу ауторке, ако се анализирани недостаци не отклоне на предложени начин, ефикасност заштите слабије стране уговора о осигурању биће доведена у питање.

28. „Накнада нематеријалне штете у случају смрти или повреде животиње (кућног љубимца) (коаутор са Т. Јевремовић Петровић), *Правни живот*, бр. 10/2016 (стр. 629-656). – **M51** Објављено и у: И. Вуковић, М. Давинић, М. Караникић Мирић (уред.), *Животиње и право*, тематски зборник, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2016. За потребе избора узето у обзир само једно бодовање: **M51**.

Ауторке се у раду баве питањем накнаде штете коју трпи власник повређене или страдале животиње – кућног љубимца. У том циљу испитују се правила одштетног и права осигурања, како би се одговорило на питање да ли власник повређене или страдале животиње има право на накнаду нематеријалне штете, односно да ли таква накнада може бити предмет осигурања. У раду је нарочита пажња посвећена богатој америчкој судској пракси, која је прихватала врло различите ставове у том погледу, укључујући и могућност накнаде нематеријалне штете и спремност одређивања казнене накнаде власнику повређене или усмрћене животиње. Закључак указује на потребу промене законодавне и судске праксе у овом питању у српском праву и сугерише на њене могуће правце.

## **5. УЧЕШЋЕ У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ И СТРУЧНИМ ПРОЈЕКТИМА**

Проф др Наташа Петровић Томић тренутно је укључена у научно-истраживачке пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и стратешки пројекат Правног факултета Универзитета у Београду. Укључена је и у један међународни пројекат.

Наиме, у текућем изборном периоду (2016-2020) учествује у пројекту „Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније“, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Учествује и на стратешком пројекту Правног факултета Универзитета у Београду „Идентитетски преображај Србије“.

Учествовала је текућем изборном периоду (2019-2020) на пројекту Правног факултета Универзитета у Љубљани „Modernizacija zakonske ureditve zavarovalne pogodbe“, под вођством професора Михе Јухарта, који је резултирао усвајањем Нацрта закона о уговору у осигурању, којим ће се Република Словенија сврстати у ред европских држава које уговору о осигурању придају заслужени значај у законодавном смислу.

## **6. УЧЕШЋЕ НА НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ СКУПОВИМА**

Проф. др Наташа Петровић Томић је од избора у звање ванредног професора учествовала у раду више међународних и домаћих научних скупова:

Учествовала је на међународној конференцији *L'idée de l'Union Européenne de 1929 à 2016: du projet d'Aristide Briand au retrait du Royaume-Uni*, Belgrade, 8 et 9 novembre 2016, Université de Belgrade Faculté de Droit et Centre européen universitaire de Nancy, а рад под насловом „L'impact de la crise sur le marché des assurances“, објављен је у изводу у публикацији: *Vingtième anniversaire de la coopération - Colloque L'idée de l'Union Européenne de 1929 à 2016: du projet d'Aristide Briand au retrait du Royaume-Uni*, Belgrade, 8 et 9 novembre 2016, Université de Belgrade Faculté de Droit et Centre européen universitaire de Nancy (стр. 18-19), као и у целини у публикацији: *L'idée de l'Union Européenne de 1929 à 2016: du projet d'Aristide Briand au retrait du Royaume-Uni*, Yves Petit, Branko Rakić, Maja Lukić (edc.), Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2017 (p. 187-202) ISBN: 978-86-7630-726-5.

Учествовала је на XXV сусрету правника у привреди, под називом Право и привредно пословање, у организацији Удружења правника у привреди Србије, Врњачка Бања, 25-27. маја 2016. године. Тема излагања: *Заштита потрошача услуга осигурања и информациона парадигма (Одлука Народне банке Србије о заштити права и интереса корисника услуга осигурања)*. Рад је објављен у целини у часопису *Право и привреда*, бр. 7-9/2016, стр. 555-576.

Учествовала је на XXI Будванским правничким данима, одржаним у Будви од 6. до 10. јуна 2016. године. Излагала је коауторски рад са З. Томић „Овлашћења Народне банке Србије у спровођењу надзора над делатношћу осигурања“, који је у целини објављен у зборнику радова *Актуелна питања савременог законодавства*, Београд 2016, стр. 203-226.

Учествовала је на међународној конференцији *Law and transition, 23rd and 24th March 2017*, Faculty of Law University of Belgrade, а рад на тему „Law on alternative dispute resolution in insurance: Insurance law between business law and consumer protection“ је објављен у зборнику сажетака *Law and transition, 23rd and 24th March 2017*, B. Milisavljević, T. Jevremović Petrović, M. Živković (ed.), Faculty of Law University of Belgrade, Belgrade 2017, p. 26 ISBN: 978-86-7630-700-5, као и у целини у зборнику радова: *Law and Transition: Collection of papers*, B. Milisavljević, T. Jevremović Petrović, M. Živković (ed.), Faculty of Law University of Belgrade, Belgrade 2017, p. 267-284) ISBN: 978-86-7630-721-0.

Учествовала је на међународној конференцији XII Harmonius School of Law „If you deny the right of the individual, (s)he ceases to be a human being. If you take away the independence of the judge, (s)he ceases to be trustworthy“, International Conference on South East European Law, Belgrade, First of December 2017. Излагала је рад на тему: „Поравнање о накнади штете из средстава Гарантног фонда“, који је у целини објављен у часопису *Harmonius, Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, 2017, стр. 170-192.

Учествовала је на XXVI сусрету правника у привреди, под називом Привреда и судска и арбитражна пракса, у организацији Удружења правника у привреди Србије, Златибор, 22-24. мај 2017. године. Рад под насловом: „О одговорности директора акционарског друштва за осигурање – неке специфичности секторског приступа“, објављен је у целини у часопису *Право и привреда*, бр. 7-9/2017, стр. 378-399.

Учествовала је на XXII Будванским правничким данима, који су одржани у Будви од 4. до 8. јуна 2017. године. Рад на тему: „Кључни недостаци предложеног регулаторног оквира осигурања у погледу неправичних клаузула“ објављен је у целини у зборнику радова *Актуелна питања савременог законодавства*, Београд 2017, стр. 157-172.

Учествовала је по позиву на XXX сусрету Копаоничке школе природног права под називом Праведно право и стварност, одржаном од 13. до 17. децембра 2017. године. Излагање на тему: „Омбудсман за решавање потрошачких спорова из осигурања“, објављено је у целини у часопису *Правни живот*, бр. 11/2017, том III, стр. 249-271.

Била је учесник по позиву међународне научне конференције *Razvojne tendence v obligacijskem pravu: ob 40-letnici Zakona o obligacijskih razmerjih*, која је одржана 15. и 16. новембра 2018. године на Правном факултету Универзитета у Љубљани у организацији тог факултета и

његовог Института за упоредно право (Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani). Рад на тему: „Развој уговора о осигурању у југословенском и српском праву“ објављен је у целини у зборнику радова: *Razvojne tendence v obligacijskem pravu, Ob 40-letnici Zakona o obligacijskih razmerjih*, Д. Можина (уред.), Inštitut za primerjalno pravo, Pravna fakulteta, Ljubljana 2019, стр. 389-412. ISBN: 978-9619-496503.

Учествовала је на XXVII сусрету правника у привреди, под називом Привреда и арбитраже, у организацији Удружења правника у привреди Србије, Златибор, 28-30. мај 2018. године, са излагањем на тему: „Култура арбитражног решавања спорова из осигурања великих ризика и реосигурања – заштита од судске алеаторности“, објављеним у целини у часопису *Право и привреда*, бр. 7-9/2018, стр. 266-291.

Учесник је XXIII Будванских правничких дана, одржаних у Будви од 3. до 7. јуна 2018. године. Рад на тему: „Општи поглед на Преднацрт грађанског законика Србије – питање оправданости уређења материје уговорног права осигурања – нека општа разматрања“, објављен је у целини у зборнику радова Актуелна питања савременог законодавства, Београд 2018, стр. 65-82.

Била је учесник је по позиву међународне научне конференције „Друга регионална научна конференција из облигационог права“, одржане 14. и 15. новембра 2019. на Правном факултету Универзитета у Београду. Рад на тему: „О ограниченој и усмереној слободи уговарања у уговорном праву осигурања: феномен „покоравана“ уговора о осигурању“ објављен је у целини у зборнику радова: *Зборник радова са Друге регионалне конференције из облигационог права одржане 14. и 15. новембра 2019. године на Правном факултету Универзитета у Београду – Одабране теме облигационог права*, М. Караникић Мирић, М. Ђурђевић (уред.), Београд 2020, стр. 318-343. ISBN: 978-8676-309023. Рад је штампан и у зборнику сажетака: Друга регионална конференција из облигационог права, 14. и 15. новембар 2019. године, Правни факултет, Београд, стр. 40-41. За потребе избора узима се у обзир да је објављен у Аналима бр. 2/2020 (стр. 100-127).

Учествовала је на XXIX Будванским правничким данима, одржаним у Будви од 3. до 6. јуна 2019. године. Представила је рад: „О правној природи добровољног здравственог осигурања – Поводом предлога Закона о здравственом осигурању“, који је објављен је у целини у зборнику радова Актуелна питања савременог законодавства, Београд 2019, стр. 487-506.

Учествовала је на XXVIII сусрету правника у привреди, под називом „Привреда и привредна друштва“, у организацији Удружења правника у привреди Србије, Златибор, 27-29. мај 2019. године, са излагањем на тему: „Начело поступања дистрибутера осигурања у најбољем интересу потрошача услуга осигурања – фидуцијарна дужност дистрибутера осигурања“, објављеним у целини у часопису *Право и привреда*, бр. 7-9/2019, стр. 501-524).

Учествовала је на *webex* XXIX сусрету правника у привреди, под називом „Привредна друштва и привредно судство“, у организацији Удружења правника у привреди Србије, 27. новембра 2020. године, са излагањем на тему: „Одговорност управе акционарског друштва за осигурање за спречавање незаконитог пословања“ (коаутор са М. Васиљевић). Рад је објављен у целини у часопису *Право и привреда*, бр. 1/2020, стр. 7-39.

Била је члан организационих одбора више научних међународних и домаћих скупова: члан организационог одбора 25. сусрета Удружења правника у привреди, Врљачка Бања 2016. године; члан организационог одбора 26. сусрета Удружења правника у привреди, Златибор, 2017. године; члан организационог и програмског одбора научног скупа „Интелектуална својина и интернет“ одржаног 26. маја 2017. године; члан уређивачког и организационог одбора 30. сусрета Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембра 2017. године; уредник секције за право осигурања Копаоничке школе природног права од 2017. до 2019. године; члан научног одбора конференције Сразмерност и правна извесност у праву осигурања, у организацији Удружења за право осигурања, одржане 23-24. априла 2017. године; члан организационог одбора 27. сусрета Удружења правника у привреди, Златибор 2018. године; члан организационог одбора 28. сусрета Удружења правника у привреди, Златибор 2019. године; члан је организационог одбора годишње конференције у организацији часописа *Harmonius*.

## **7. ОСТАЛЕ СТРУЧНЕ АКТИВНОСТИ**

Проф др Наташа Петровић Томић члан је Удружења правника у привреди Србије од 2005. године, као и Удружења правника Србије. За члана Скупштине овог удружења изабрана је 2009. године, а од 2018. је и члан Управног одбора овог удружења.

Члан је редакције часописа „Право и привреда“, члан је уређивачког одбора часописа „Harmonius“, члан је издавачког савета и редакције часописа Токови осигурања, члан редакције часописа „Форум“.

Била је рецензент већег броја научних радова, између осталих и за часописе: *Анали Правног факултета у Београду*, *Право и привреда*, *Правни живот*, *Токови осигурања*, *Европска ревија за право осигурања*, *Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци*, *Зборник Правног факултета Свеучилишта у Осијеку*, *Анали Правног факултета Универзитета у Зеници*.

## **VIII ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ ЗАКОНСКИХ УСЛОВА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА**

### **1. Општи услов**

Др Наташа Петровић Томић је у јуну 2016. године изабрана у звање ванредног професора на Правном факултету Универзитета у Београду и тада је утврђено да испуњава све услове за избор у то звање. Дакле, др Наташа Петровић Томић испунила је услове за избор у звање ванредног професора и по новим критеријумима за избор у наставничка звања, који су ступили на снагу 2016. године по којима се сада бира у звање редовног професора.

### **2. Обавезни услови**

Др Наташа Петровић Томић испуњава све обавезне услове за избор у звање редовног професора.

#### ***а) Искуство у наставном раду са студентима***

Кандидаткиња има шеснаест година педагошког искуства у наставном раду са студентима на Правном факултету Универзитета у Београду, где учествује у различитим облицима наставе на свим нивоима студија на предметима из Пословноправне уже научне области. Поред тога, била је ангажована и као гостујући предавач на Правном факултету Универзитета у Зеници.

#### ***б) Позитивна оцена педагошког рада према студентским анкетама***

Према индивидуалним статистичким извештајима о вредновању педагошког рада наставника на Универзитету у Београду педагошки рад проф. др Наташе Петровић Томић у претходном изборном периоду, тј током претходних пет година (2016-2020) оцењен је просечном оценом 4,77. Посебни коментари о њеном раду изречени у оквиру студентских анкета врло су похвални, посебно у погледу начина на који наставник излаже материју, организује час и комуницира са студентима. Укупна просечна оцена на мастер студијама у истом периоду износи 5,00 на предмету Транспортно осигурање, односно 4,97 на предмету Уговорно право осигурања.



*в) Један рад из категорије M21, M22 или M23 односно рад који се не наводи у минималним условима, а носи исти или већи број М бодова од рада који се захтева као минимални услов за избор у одређено звање<sup>1</sup>*

1. **L'impact de la crise sur le marché des assurances**, у: Yves Petit, Branko Rakić, Maja Lukić (ed.), *L'idée de l'Union Européenne de 1929 à 2016: du projet d'Aristide Briand au retrait du Royaume-Uni*, Université de Belgrade Faculté de Droit et Centre européen universitaire de Nancy (стр. 187-202) – M14
2. **Одговор тржишта осигурања на ризик корпоративне одговорности у српском праву**, *Liber amicorum* у част проф. др Мирка Васиљевића (прихваћено за објављивање) – M14

*г) Један рад из категорије M24*

1. **Liability insurance as a social response to the changing regulatory framework: from prohibited to compulsory**, *Анали*, бр 4/2020 (стр. 80-97) – M24
2. **О ограниченој и усмереној слободи уговарања у уговорном праву осигурања: феномен „покравања“ уговора о осигурању**, *Анали*, бр. 2/2020 (стр. 100-127) – M24
3. **Клаузула о вођењу спора у модерном праву осигурања**, *Европска ревија за право осигурања*, бр. 2/2020 (стр. 19-30) – M24 (HeinOnline)
4. **Уговор о осигурању способности враћања кредита**, *Анали*, бр. 2/2017 (стр. 91-112) – M24
5. **Поравнање о накнади штете из средстава Гарантног фонда**, *Harmonius, Journal of Legal and Social Studies in South East Europe*, 2017, (стр.170-192) - M24 (HeinOnline)

*д) Пет радова из категорије M51, при чему рад из категорије M24 може да замени рад из категорије M51, односно рад који се не наводи у минималним условима, а носи исти или већи број М бодова од рада који се захтева као минимални услов за избор у одређено звање*

1. **Одговорност управе акционарског друштва за осигурање за спречавање незаконитог пословања** (коаутор са М. Васиљевић), *Право и привреда*, бр. 1/2020, (стр. 7-39) – M51
2. **Медијација по Нацрту закона о заштити потрошача**, у В. Радовић (уред.), *Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније*, Београд, 2020 (стр. 476-498) – M44
3. **Начело поступања дистрибутера осигурања у најбољем интересу потрошача услуга осигурања – фидуцијарна дужност дистрибутера осигурања**, *Право и привреда*, бр. 7-9/2019 (стр. 501-524) – M51

<sup>1</sup> Према одредби члана 9 Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (*Гласник Универзитета у Београду*, бр. 192 од 1. јула 2016) и чл. 8 Минималних услова за избор у звање наставника на Универзитету, које је утврдио Национални савет за високо образовање, рад у некој од категорија које се иначе не бодују (M11-M14) може да замени рад категорије M22 или M23, ако носи једнако или више бодова.

Према Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача (*Сл. гласник РС*, бр. 24/2016 и 21/2017) у пољу друштвених наука рад у истакнутом међународном часопису (M22) носи 5 бодова, а рад у међународном часопису (M23) носи 4 бода, док монографија међународног значаја (M12) носи 10 бодова, а поглавље у тој монографији односно рад у међународном тематском зборнику (M14) носе по 5 бодова.

Ови радови могу да замене радове у часописима категорија M22 или M23 по изричитом слову Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и Минималних услова за избор у звање наставника на универзитету, које је утврдио Национални савет за високо образовање.

4. **О подели на свотна и одштетна осигурања – право осигурања на прекретници**, у В. Радовић (уред.), Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, Београд, 2019 (стр. 415-436) – М44
5. **Општи поглед на Преднацрт грађанског законика Србије – питање оправданости уређења материје уговорног права осигурања - нека општа разматрања**, Правни живот, бр. 5-6/2018 (стр. 65-82) – М51.
6. **Култура арбитражног решавања спорова из осигурања великих ризика и реосигурања – заштита од судске алеаторности**, Право и привреда, бр. 7-9/2018 (стр. 266-291) – М51
7. **Директива о дистрибуцији осигурања и персонализовано саветовање потрошача – са освртом на концепт процене адекватности**, у В. Радовић (уред.), Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, Београд, 2018 (стр. 413-433) – М44
8. **Пословна пракса и етика у осигурању**, у Н. Петровић Томић (ур.), Приручник за обуку за полагање стручног испита за стицање звања овлашћеног посредника и овлашћеног заступника у осигурању, Привредна комора Србије, Београд 2018 (стр. 246-262) М44
9. **Стандарди пословне етике посредника и заступника у осигурању**, у Н. Петровић Томић (ур.), Приручник за обуку за полагање стручног испита за стицање звања овлашћеног посредника и овлашћеног заступника у осигурању, Привредна комора Србије, Београд 2018 (стр. 265-275) М44
10. **О одговорности директора акционарског друштва за осигурање – неке специфичности секторског приступа**, Право и привреда, бр. 7-9/2017 (стр. 378-399) – М51
11. **Заштита потрошача услуга осигурања путем одговарајућег међународног приватног права у Европској унији – о ограниченој аутономији воље код уговора о осигурању масовних ризика који се налазе у ЕУ**, у В. Радовић (уред.), Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, Београд, 2017 (стр. 417-439) – М44
12. **Заштита потрошача услуга осигурања и информациона парадигма (Одлука Народне банке Србије о заштити права и интереса корисника услуга осигурања)**, Право и привреда, бр. 7-9/2016, (стр. 555-576) – М51
13. **Кључни недостаци предложеног регулаторног оквира осигурања у погледу неправичних клаузула**, у В. Радовић (уред.), Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније, Београд, 2016 (стр. 336-353). Овде се не узима у обзир да је објављено и у: С. Перовић, М. Орлић (уред.), Актуелна питања савременог законодавства, Будва 2017 (стр.157-172) – М44

#### **h) Десет хетероцитата**

Према српском цитатном индексу (<http://scindeks.ceon.rs>) и бази Google scholar (<https://scholar.google.com>) др Наташа Петровић Томић има најмање 95 хетероцитата, и то:

- Монографија „Право осигурања, Систем, Књига I“, има 2 хетероцитата у: Н. Јовановић, В. Радовић, М. Радовић, *Трговинско право* Светислав Јанковић, „Правни положај возача у Убер систему превоза путника“;
- Чланак „Решавање потрошачких спорова пред арбитражом“ има 6 хетероцитата (у: Мирко Васиљевић, „Арбитражни уговор и интеркомпанијски спорови“; Слободан Вукадиновић, „Арбитражна клаузула у општим условима пословања: актуелне тенденције у међународној трговинској versus потрошачкој арбитражи“; Алмедина

Шабић Учанбарлић, „Потрошачки спорови пред арбитражом“; Ирина Шолаја, Марина Симовић, „Заштита права потрошача у алтернативним механизмима за рјешавање потрошачких спорова“ и Драгана Ранђеловић, Самир Љајић, „Consumer Protection in Internet Sales – Degree of Harmonization with the European Union Law“; Стефан Ковач, „Арбитража у реосигурању“);

- Чланак „Заштита осигураника појединца и Преднацрт грађанског законика Србије – Колико смо далеко од европског нивоа заштите потрошача услуга осигурања?“ има 2 хетероцитата (у: Милена Чоркало, „Потрошач у праву осигурања“; Драган Вујисић, Борко Михајловић, „Подизање нивоа заштите потрошача кроз вансудско решавање спорова“);

- Монографија „Заштита потрошача услуга осигурања, Анализа и предлог унапређења регулаторног оквира“ има 19 хетероцитата (у: Слободан Вукадиновић, „Домашај правила contra proferentem у тумачењу општих услова осигурања“; Мирјана Глинтић, „Заштита права слабије стране у складу са Принципима европског уговорног права осигурања“; Ненад Тешић, „О природи и пореклу потрошачке рањивости“; Никола Филиповић, „Transparency in the Insurance Contract Law of Western Balkans“; Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“; Мирјана Глинтић, „Правна природа права на исплату осигуране суме код осигурања лица“; Ненад Грујић, „Правне последице неиспуњења обавезе предуговорног информисања корисника услуге осигурања“; Милена Чоркало, „Предуговорна обавеза саветовања потрошача“; Ива Тошић, „Изазови у имплементацији Директиве Солвентност II у Србији“; Ненад Грујић, „Правна природа обавезе предуговорног информисања корисника услуге осигурања“; Ненад Грујић, Аида Муслијовић, „Спровођење обавезе предуговорног информисања корисника услуге осигурања у пракси осигуравајућих друштава код нас“; Мирјана Глинтић, „Стручне квалификације заступника и посредника у праву осигурања Републике Србије“; Ненад Грујић, „Право корисника услуге осигурања на приговор Народној банци Србије као начин вансудског решавања спорова“; Стефан Ковач, „Арбитража у реосигурању“; Бојана Биланков, „Финансијски омбудсман – предлог увођења новог механизма решавања потрошачких спорова из осигурања“; Мирјана Глинтић, „Решавање спорова пред омбудсманом у осигурању – с посебним освртом на омбудсмана у осигурању Савезне Републике Немачке; Тамара Радојчић, „Утицај информационе парадигме на уговорно право осигурања“; Јасна Бујуклић Митровић, „Медијација у области осигурања у светлу Закона о посредовању у решавању спорова“; Ива Тошић, „Одређени аспекти корпоративног управљања у осигуравајућим друштвима“);

- Чланак „Осигурање живота везано за инвестиционе фондове“ има 4 хетероцитата: (у: Сарита Олевић, „Перспективе развоја животног осигурања у Србији“; Никола Филиповић, „Transparency in the Insurance Contract Law of Western Balkans“; Никола Филиповић, „Директива о дистрибуцији осигурања – даља хармонизација јединственог тржишта осигурања“; Мирјана Глинтић, „Правна природа права на исплату осигуране суме код осигурања лица“);

- Чланак „Медијација у осигурању“ има 4 хетероцитата: (у: Ирина Шолаја, Марина Симовић, „Заштита права потрошача у алтернативним механизмима за рјешавање потрошачких спорова“; Ива Тошић, „Изазови у имплементацији Директиве Солвентност II у Србији“; Бојана Биланков, „Финансијски омбудсман – предлог увођења новог механизма решавања потрошачких спорова из осигурања“; Јасна Бујуклић Митровић, „Медијација у области осигурања у светлу Закона о посредовању у решавању спорова“);

- Чланак „Одговорност директора за штету по Закону о привредним друштвима“ има 4 хетероцитата: (у: Марија Јоксовић, „Правни положај директора у привредним субјектима“; Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“; Љиљана Стојковић, „О неким питањима

одговорности за незаконитост пословања у друштву за осигурање“; Марија Јоксовић, „Концептуално схватање правне одговорности директора у корпоративном праву“);

- Монографија „Осигурање од одговорности директора и чланова управе акционарског друштва“ има 6 хетероцитата (у: Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“; Ненад Тешић, „Продаја и пренос потраживања“; Љиљана Стојковић, „Пруденцијални надзор као интегративна компонента управљања у друштву за осигурање“; Љиљана Стојковић, „О неким питањима одговорности за незаконитост пословања у друштву за осигурање“; Mirko Vasiljević, Jelena Lepetić, „Serbia: the Protection of Minority Investors and the Compensation of Their Losses“; Мирјана Глинтић, „Осигурање поверења као инструмент заштите имовине привредних друштава“);

- Чланак „Овлашћења Народне банке Србије код стечаја друштава осигурања“ има 3 хетероцитата: (Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“; Љубица Остојић, „Овлашћења Народне банке Србије код преноса портфеља осигурања и заштита права осигураника“; Тијана Станојевић, „Органи управе акционарских друштава за осигурање по новом Закону о осигурању са посебним освртом на Закон о привредним друштвима“);

- Чланак „О лиценцирању кандидата за чланове органа друштава осигурања – осврт на одлуке Уставног суда Србије“ има 1 хетероцитат: Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“;

- Чланак „Утицај осигурања од одговорности на први агенцијски проблем“ има 5 хетероцитата: (у: Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“; Маријан Ђурковић, „Осигурање од извануговорне и уговорне (професионалне) одговорности“; Љиљана Стојковић, „О неким питањима одговорности за незаконитост пословања у друштву за осигурање“; Тијана Станојевић, „Органи управе акционарских друштава за осигурање по новом Закону о осигурању са посебним освртом на Закон о привредним друштвима“; Мирјана Глинтић, „Осигурање поверења као инструмент заштите имовине привредних друштава“);

- Чланак „Утицај осигурања од одговорности на трећи агенцијски проблем“ има 2 хетероцитата: (у: Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“; Љиљана Стојковић, „О неким питањима одговорности за незаконитост пословања у друштву за осигурање“);

- Чланак „Кодекс пословне етике – допринос морализацији пословних односа у условима транзиционог окружења“ има 1 хетероцитат: Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“;

- Чланак „Још један Нацрт закона о осигурању – кључне слабе тачке предложеног регулаторног оквира осигурања“ има 4 хетероцитата: (у: Љиљана Стојковић, „Правни аспекти контроле и управљања ризицима у акционарском друштву за осигурање“; Љиљана Стојковић, „Правни аспекти система управљања у друштву за осигурање и принцип сразмерности према Директиви о солвентности II“; Љиљана Стојковић, „Пруденцијални надзор као интегративна компонента управљања у друштву за осигурање“; Љиљана Стојковић, „О неким питањима одговорности за незаконитост пословања у друштву за осигурање“);

- Монографија „Осигурање робе у међународном поморском превозу“ има 3 хетероцитата: (Светислав Јанковић, „Правни режим привилегија на броду“; Милица Горавица, „Застарелост регресних потраживања осигураваача код осигурања од аутоодговорности“; Филип Живановић, „Тероризам као ризик у карго осигурању“);

- Чланак „Начело поступања дистрибутера у најбољем интересу потрошача услуга осигурања – фидуцијарна дужност дистрибутера“ има 1 хетероцитат: Милица Горавица: „Сузбијање непоштене продаје производа осигурања према Директиви о дистрибуцији осигурања“;

- Чланак „О потреби унапређења српског регулаторног оквира осигурања усвајањем закона о осигурању“ има 1 хетероцитат: Мирјана Глинтић, „Регулисање мешовите правне природе добровољног здравственог осигурања у прописима Републике Србије“;
- Чланак „О правној природи добровољног здравственог осигурања - Поводом предлога Закона о здравственом осигурању“ има 1 хетероцитат: Мирјана Глинтић, „Регулисање мешовите правне природе добровољног здравственог осигурања у прописима Републике Србије“;
- Чланак „Осигурање од одговорности директора и чланова управе компанија“ има 3 хетероцитата: (у: Јасмина Лабудивић, „Осигурање од одговорности директора и чланова управног одбора у појединим развијеним државама, са освртом на Републику Србију“; Владимир Марјански, „Лица одговорна за садржај проспекта“; Велисав Марковић, „Законски и статутарни заступници привредних субјеката“);
- Чланак „Уговор о осигурању способности враћања враћања кредита“ има 2 хетероцитата: Мирјана Глинтић, „Правна природа права на исплату осигуране суме код осигурања лица“; Мирјана Глинтић, „Основне карактеристике осигурања живота корисника кредита“);
- Чланак „Право осигурања: преднацрт Грађанског законика Србије, друга књига, облигациони односи – примедбе на Главу XLVI: Уговор о осигурању“ има 2 хетероцитата: (у: Мирјана Глинтић, „Правна природа права на исплату осигуране суме код осигурања лица“; Слободан Илијић, „Начин закључења уговора о осигурању у Преднацрту грађанског законика Републике Србије“);
- Чланак „Заштита потрошача услуга осигурања и информациона парадигма“ има 4 хетероцитата: (у: Ненад Грујић, „Правне последице неиспуњења обавезе предуговорног информисања корисника услуге осигурања“; Ненад Грујић, „Правна природа обавезе предуговорног информисања корисника услуге осигурања“; Ненад Грујић, „Право корисника услуге осигурања на приговор Народној банци Србије као начин вансудског решавања спорова“; Тамара Радојчић, „Утицај информационе парадигме на уговорно право осигурања“);
- Чланак „Заштита осигураника појединца и Преднацрт грађанског законика Србије“ има 1 хетероцитат: Милена Чоркало, „Предуговорна обавеза саветовања потрошача“;
- Чланак „Нарушавање конкуренције у осигурању рестриктивним споразумима“ има 1 хетероцитат: Ана Миладиновић, „Саосигурање у Републици Србији“;
- Чланак „Реосигурање – суштина, домаћај и значај“ има 2 хетероцитата: (у: Ана Миладиновић, „Саосигурање у Републици Србији“; Стефан Ковач, „Арбитража у реосигурању“);
- Чланак „Клаузуле о истоветности судбине осигуравача и реосигуравача“ има 1 хетероцитат: Стефан Ковач, „Арбитража у реосигурању“;
- Чланак „Одговорност и осигурање друмског превозиоца по ЦМР конвенцији има 1 хетероцитат: Андреа Ђуровић, „О покривеним штетама код осигурања од одговорности у друмском транспорту робе“;
- Чланак „Заштита потрошача услуга осигурања путем одговарајућег међународног приватног права у Европској унији – о ограниченој аутономији воље код уговора о осигурању масовних ризика који се налате у ЕУ“ има 1 хетероцитат: Тамара Радојчић, „Утицај информационе парадигме на уговорно право осигурања“;
- Чланак „Издавање и одузимање дозвола за рад осигуравајућим друштвима“ има 3 хетероцитата: (у: Мирко Васиљевић, Компанијско право, 2019; Милица Круљ Младеновић, Слађана Мушкић, „Надзор над обављањем делатности осигурања у Србији“; Тијана Станојевић, „Органи управе акционарских друштава за осигурање по новом Закону о осигурању са посебним освртом на Закон о привредним друштвима“);

- Чланак „Неправичне клаузуле и Принципи европског уговорног права осигурања“ има 2 хетероцитата: (у: Данијела Глушац, „Неправичне одредбе и уговор о осигурању“; Тамара Радојчић, „Утицај информационе парадигме на уговорно право осигурања“);
- Чланак „Омбудсман за решавање потрошачких спорова из осигурања има 1 хетероцитат у: Ненад Грујић, „Право корисника услуге осигурања на приговор Народној банци Србије као начин вансудског решавања спорова“;
- Чланак „Осигурање од професионалне одговорности адвоката – српска верзија новог облика обавезног осигурања“ има 1 хетероцитат: Милош Радовановић, „Услов за дозвољеност тужбе против осигуравајућег друштва“;
- Чланак „Пословна етика и ОЕЦД принципи корпоративног управљања“ има 1 хетероцитат: Миодраг Мићовић, „The interest of a commercial company and the liability of its management in Serbia“;
- Чланак „Међународно осигурање од аутоодговорности“ има 1 хетероцитат у: Милош Радовановић, „Непознато моторно возило“.

**М33** *е) Два рада с међународног научног скупа објављена у целини из категорије М31 или*

1. **Алтернативно решавање спорова по Напрту закона о заштити потрошача**, у З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић, Проузроковање штете, накнада штете и осигурање, Београд-Ваљево 2020 (стр. 355-378) – М31
2. **Уговор о посредовању у осигурању – неке специфичности секторског приступа**, у: З. Петровић, В. Чоловић (уред.), Проузроковање штете, Накнада штете и Осигурање, Службени гласник, Ваљево 2019 (стр. 355-370) – М31
3. **Развој уговора о осигурању у југословенском и српском праву**, у Д. Можина (уред.), Razvojne tendence v obligacijskem pravu, Ob 40-letnici Zakona o obligacijskih razmerjih, Inštitut za primerjalno pravo, Pravna fakulteta, Ljubljana 2019 (стр. 389-412) – М31
4. **Омбудсман за решавање потрошачких спорова из осигурања**, Правни живот, бр. 11/2017, том III (стр. 249-271) – М31
5. **Law on alternative dispute resolution in insurance: Insurance law between business law and consumer protection**, Law and Transition, Collection of papers, B. Milisavljević, T. Jevremović Petrović, M. Živković (ed.), Faculty of Law University of Belgrade, Belgrade 2017, (p. 267-284) - М31
6. **Европски оквир вансудског решавања спорова из осигурања од одговорности ималаца моторних возила и српско право**, у: С. Јовановић, Ј. Славнић, П. Марано (ур.), Конференција: Сразмерност и правна извесност у праву осигурања, Палић, 22-23. април 2017, (стр. 68-86) – М31

**или М63** *ж) Два рада с научног скупа националног значаја објављена у целини из категорије М61 или*

1. **О правној природи добровољног здравственог осигурања - Поводом предлога Закона о здравственом осигурању**, Конференција: Актуелна питања савременог законодавства, Будва, 3-6. јуна 2019. (стр. 487-506) – М63
2. **Овлашћења Народне банке Србије у спровођењу надзора над делатношћу осигурања** (коаутор са З. Томић), у С. Перовић, М. Орлић (уред.), Актуелна питања савременог законодавства, Будва 2016 (стр. 203-226) - М63

*з) Универзитетски уџбеник или научна монографија*

**Право осигурања, Систем, Књига I, Службени гласник Републике Србије, Београд, 2019 (стр. 799).** Рецензенти: академик проф. др Волфганг Рорбах, академик проф. др Мирко Васиљевић, проф. др Небојша Јовановић, проф. др Владимир Чоловић, проф. др Славко Ђорђевић. – М42

***и) Резултати у развоју научнонаставног подмлатка***

Када је реч о развоју научнонаставног подмлатка др Наташа Петровић Томић била је ментор и члан комисије за одбрану мастер рада, као и ментор и члан комисије за одбрану докторске дисертације Мирјане Глинтић. Др Мирјана Глинтић, која је са одликом одбранила докторску дисертацију „Правна природа права на исплату осигуране суме код осигурања лица“ изабрана је за научног сарадника Института за упоредно право. У својству ментора била је члан комисије за оцену и одбрану докторске дисертације Љиљане Стојковић.

***ј) Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације***

Након избора у последње звање ванредног професора др Наташа Петровић Томић била је ментор и члан две комисије за оцену и одбрану докторске дисертације: Љиљане Стојковић и Мирјане Глинтић; као и шест комисија за оцену подобности теме докторске дисертације: Милошу Радовановићу, Милени Чоркало, Иви Тошић, Андреи Ђуровић и Милици Горавици, као и Данијели Шабан на Правном факултету Универзитета у Зеници.

Привремено је ментор Тамари Радојичић, Сари Почучи и Филипу Живановићу.

***к) Учесће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким студијама односно мастер студијама***

Проф. др Наташа Петровић Томић до сада је била ментор за израду 63 мастер рада. Била је члан комисије за одбрану 82 одбрањена мастер рада.

**3. Изборни услови.**

Др Наташа Петровић Томић испуњава сва три изборна услова, што превазилази минималне услове за избор у звање редовног професора.

***а) Стручни и професионални допринос***

Др Наташа Петровић Томић била је члан организационих одбора више научних међународних и домаћих скупова: међународног научног одбора конференције „Сразмерност и правна извесност у праву осигурања“, у организацији Удружења за право осигурања, одржане 23-24. априла 2017. године; члан организационог и програмског одбора научног скупа „Интелектуална својина и интернет“ одржаног 26. маја 2017. године; члан уређивачког и организационог одбора 30. сусрета Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембра 2017. године; уредник секције за право осигурања Копаоничке школе природног права од 2017. до 2019. године.

Такође, др Наташа Петровић Томић била је члан организационог одбора 24. сусрета Удружења правника у привреди, Врњачка Бања 2015. године; члан организационог одбора 25. сусрета Удружења правника у привреди, Врњачка Бања 2016. године; члан организационог одбора 26. сусрета Удружења правника у привреди, Златибор, 2017. године; члан организационог одбора 27. сусрета Удружења правника у привреди, Златибор 2018. године; члан организационог одбора 28. сусрета Удружења правника у привреди, Златибор 2019. године.

Члан је Управног одбора Удружења правника у привреди Србије, члан редакције часописа „Право и привреда“, члан је уређивачког одбора часописа Harmonius, члан је Издавачког савета часописа Токови осигурања. Била је рецензент већег броја научних радова, између осталих и за часописе: Анали Правног факултета у Београду, Право и привреда, Правни живот, Токови осигурања, Европска ревоја за право осигурања, Зборник Правног факултета Свеучилишта у Ријеци, Зборник Правног факултета Свеучилишта у Осијеку, Анали Правног факултета Универзитета у Зеници.

После избора у звање ванредног професора била је ментор и члан две комисије за одбрану докторске дисертације. Проф. др Наташа Петровић Томић до сада је била ментор за израду 63 мастер рада. Била је члан комисије за одбрану 82 одбрањена мастер рада.

Проф др Наташа Петровић Томић тренутно је укључена у научно-истраживачке пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и стратешки пројекат Правног факултета Универзитета у Београду. Укључена је и у један међународни пројекат.

Наиме, у текућем изборном периоду (2016-2020) учествује у пројекту „Усклађивање пословног права Србије са правом Европске уније“, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја, чији руководиоца је проф. др Вук Радовић. Учествује и на стратешком пројекту Правног факултета Универзитета у Београду „Идентитески преображај Србије“.

У текућем изборном периоду (2019-2020) била је ангажована на пројекту Правног факултета Универзитета у Љубљани „Modernizacija zakonske ureditve zavarovalne pogodbe“, под вођством професора Михе Јухарта, који је резултирао усвајањем Нацрта закона о уговору у осигурању, којим ће се Република Словенија сврстати у ред европских држава које уговору о осигурању придају заслужени значај у законодавном смислу.

Од 2015. године до данас налази се на позицији кључног експерта Привредне коморе Србије и Народне банке Србије, који руководи поступком стицања лиценце и континуиране едукације овлашћених посредника у осигурању и овлашћених заступника у осигурању.

После избора у звање ванредног професора била је уредник Приручника за стицање звања овлашћеног посредника у осигурању и овлашћеног заступника у осигурању, који је одобрен од стране Народне банке Србије.

#### ***б) Допринос академској и широј заједници***

Обављала је функцију секретара Катедре за Грађанско право у периоду од 2005. до 2007. године; била је секретар специјалистичких студија за Нотарско право, као и члан више стручних комисија на Факултету. Члан је струковних удружења: Удружења правника у привреди Србије, Удружења правника, Удружења за одштетно право и Удружења за право осигурања.

Један је од оснивача Удружења научника и истраживача у области правних студија, чији је основни циљ хармонизација права у региону југоисточне Европе са правом ЕУ и општим принципима међународног права – HARMONIUS и директор Студија за Потрошачко и Право осигурања при Удружењу.

Од 2015. године члан је тима Привредне коморе Србије, који под окриљем Народне банке Србије, спроводи едукацију посредника и заступника у осигурању. Од 2015. године предаје Право осигурања на припремном курсу за полагање стручног испита за стицање звања овлашћеног заступника у осигурању и овлашћеног посредника у осигурању у Привредној комори Србије. Такође, учествује у извођењу континуираних обука овлашћених посредника у осигурању и овлашћених заступника у осигурању и предаје теме које је одобрила Народна банка Србије.



***в) Сарадња с другим високошколским односно научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству***

Др Наташа Петровић Томић боравила је у више наврата на Макс Планк Институту за упоредно право у Хамбургу. У оквиру текућег изборног периода боравила је током лета 2018. године на поменутом институту ради прикупљања литературе за израду монографије *Право осигурања, Систем, Књига I*. По њеној препоруци студенткиње докторских студија Мирјана Глинтић и Ива Тошић добиле су стипендије за студијски боравак на Макс Планк Институту. У оквиру програма мобилности по њеној препоруци Милици Горавици и Андреи Ђуровић одобрен је истраживачки боравак на Правном факултету Универзитета у Гранади.

На Правном факултету Универзитета у Зеници држи предавања по позиву на докторским студијама у оквиру предмета Европско приватно право.

***г) Услови за извођење наставе и менторство на докторским студијама***

Проф. др Наташа Петровић Томић испуњава услове да изводи наставу на докторским студијама, као и да буде ментор при изради докторске дисертације у складу са стандардом 9 за акредитацију студијских програма докторских студија на високошколским установама.

Наставу на докторским студијама на пољу друштвено-хуманистичких наука може да изводи наставник који је у претходних 10 година остварио најмање 12 бодова за радове категорије: M11, M12, M13, M14; M21, M22, M23, M24; M31, M32, M33, M34 и M51.

У периоду 2011-2021 проф. др Наташа Петровић Томић има **113** бодова у наведеним категоријама радова: M14 x 2 (10) + M24 x 10 (40) + M31 x 9 (31,5) + M32 x 1 (1, 5) + M51 x 10 (30) износи: 113.

Ментор на докторским студијама у пољу друштвено-хуманистичких наука може бити наставник који је остварио најмање 24 бода, и то: а) најмање 4 бода за рад у часопису са листа SSCI, ERIH, HEINONLINE и ECOLIBRI или у часопису категорије M24; и б) најмање 20 бодова за радове категорије: M11, M12, M13, M14; M 21, M22, M23, M24, M31, M32, M33, M34 и M51.

У периоду 2011-2021 проф. др Наташа Петровић Томић у првој категорији има **40** бодова, док у другој категорији има **113** бодова.

## **IX МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ**

Из изнетог у овом извештају проистиче да кандидат на конкурс, др Наташа Патровић Томић, ванредна професорица на предмету Право осигурања у оквиру уже Пословноправне научне области на Правном факултету Универзитета у Београду, **испуњава прописане услове** за избор у звање редовног професора. Она има објављену обимну монографију у материји права осигурања, довољан број ваљаних објављених радова у ранжираним часописима, више него довољан број сакупљених бодова за вредновање научног рада, дугогодишње искуство у раду са студентима и њен рад у настави су студенти изузетно повољно оценили. Осим тога, број хетероцитата кандидаткињиних научних радова вишеструко премашује прописани минимум, учествовала је са објављеним научним радовима на више домаћих и међународних научних саветовања, као и што је била ментор за више одбрањених доктората, те чланица комисије за одбрану доктората већем броју кандидата. Њен допринос правној струци уопште, те струци осигурања посебно, такође је значајан, а огледа се у њеном учешћу и раду у струковним удружењима правника, организовању научних саветовања и већем броју научних и стручних пројеката. Најзад, вредно је помена да се више пута научно усавршавала у Макс Планк институту за упоредно и међународно приватно право у Хамбургу, као и што је држала наставу на факултету у суседној земљи, чиме је испунила и услов остваривања сарадње са другим научним установама.

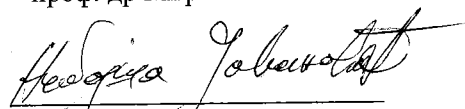
На основу тога се закључује да је кандидаткиња др Наташа Петровић Томић изузетно вредан и плодан наставник, који се озбиљно бави правном науком, а посебно у области права

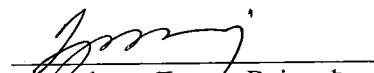
осигурања и потрошачког права. Њени објављени радови заслужују пажњу научне јавности, јер су повољно су оцењени у стручним круговима. Кандидаткиња је својим радом умногоме унапредила постојеће стање науке у праву осигурања, чиме је веома допринела његовом развоју у нашој земљи. Ово поготово из разлога што код нас дуго није објављено тако обимно и детаљно системско правничко дело у осигурању, што је она учинила, размотривши не само уговоре о осигурању, већ и осигуравајућа друштва, па и надзор на њима. Због тога је она један од водећих правника и стручњака у области осигурања у Србији. Посебно се наглашава њено марљиво залагање за заштиту потрошача, као слабије стране у уговорима о осигурању. Кандидаткиња се, међутим, у својим радовима и иступањима на саветовањима не бави само правом, већ и правном политиком, залажући се за реформу законодавства у праву осигурања. Тиме излази из оквира класичног „пасивног“ наставника „учауреног“ у науци и на факултету, претварајући се у „борца“ за побољшање правног система. Од ње, као младе научнице, треба очекивати још већи допринос у праву осигурања, како у науци, тако и у пракси, али и другим областима права. Посебно треба похвалити њен велики труд у подстицању младих правника да се баве правом осигурања, што је уочљиво у чињеници се њиме бави већи број доктораната на нашем факултету, којим је она ментор. Из њеног рада са докторантима ускоро треба очекивати и научни подмладак на нашем факултету.

Због свега изнетог овој комисији је задовољство да кандидаткињу др Наташу Петровић Томић предложи за избор у звање редовног професора на Правном факултету Универзитета у Београду за ужу Пословноправну научну област – предмет Право осигурања.

**Чланови Комисије**

  
проф. др Мирко Васиљевић

  
проф. др Небојша Јовановић

  
проф. др Драган Вујисић